

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körút 19.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Feladv. szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A másik precedens.

Budapest, június 1.

(v.) Köszönjük meg illendő meleg-séggel az osztrák kormány tiszteletre-méltó fejének azt a nagy szolgálatot, amit Magyarország gazdasági emancipációjának újabban tett. Koerber ur ugyanis azza' lepte meg nemrégiben hazánkat, hogy megvalósította a magyar nemzet egy régi ábrándját: életbe léptette az önálló vámterületet. Ne tessék mosolyogni, ez a csoda csakugyan megtörtént. Egyelőre csak amugy suttyomban. Es most még nem is az egész vonalon, hanem csupán egyetlen parcellán. És nem is törvénynyel, hanem csak egyszerű kormányrendelettel. Am ez az utóbbi momentum nem von le semmit magának a dolognak jelentőségéből. Hiszen abban az Ausztriában, amelynek „teljes es valódi“ alkotmányosságához fűzte a Deák Ferenc kiegészítő törvénye a dualizmus életbe-lépését, a kormányrendeletek már évek óta annyira elburjánoztak, hogy csaknem teljesen kiszorították a parlamentet a törvényhozási jogkörből. Ha hát nem a rendes törvényhozási uton valósult meg osztrák részről az önálló vámterület, hanem a kormánynak egy rendeleti intézkedése révén, ez csak annál nagyobb állandóságot biztosít e lépésnek; mert az osztrák parlament, mint a világ minden parlamentje, könnyen kapható valamely törvény módosítására, ha belátja, hogy ama

törvény alkotásával bolondot csinált, — holott Koerber ur épp ellenkezőleg arról nevezetes, hogy mennél nagyobb ostobaságot követ el, annál konokabban ragaszkodik hozzája. Félre-téve minden tréfát, az önálló vámterület részlegesen csakugyan megvalósult az osztrák kormánynak ama rendelete révén, amely a magyar lisztet Tirolból egyszerűen kiparancsolja. Már az is elég fura dolog volt ugyebár, hogy a mi jó lisztünk a velünk vámközös-ségben élő Ausztriának tiroli tartományába csakis a legörültebb kerülő uton tudott eljutni? Velünk szemben ugyanis Tirol a gabona tekintetében önálló vámterület volt, 1867-től mostanáig. Az emberséges tiroliaknak megvolt az a megfoghatatlan privilégiumuk, hogy a magyar gabonát és lisztet a maguk tartományi határán megvámolhatták. Szedtek pedig tőlünk akkora gabonavámot, hogy buzánkból egyetlen szem sem tudott területükre eljutni. Ellenben a Tirol-lal határos Olaszország a nemzetközi forgalomban nem volt e belső vántelherrel megróható. Olasz gabona és olasz liszt tehát bemehetett volna abba a Tirolba, amelybe a magyar gabona és magyar liszt be nem tudott férkőzni. Azért mondjuk, hogy Olaszországból e termények bejuthattak volna, mert Olaszországnak kivinni való buzája és lisztje nincsen. Amde van e helyett élelmes kereskedelme, amely kisütötte, hogy a magyar liszt, ha Fiuméből elviszik Velencébe és

onnan Tirolnak Ala nevű határállo-mására, még mindig versenyképes a tiroli liszttel szemben s ezenfelül még tisztességes hasznot is juttat a velencei kereskedőnek. Ezen az eszeveszettül széles vargabetűn keresztül tudott a magyar liszt a magyar-osztrák közös vámterület egy részébe be-furakodni. Ami már egymagában véve is elég badar képtelenség. De még nem a legbadarabbja. Mert a tiroli gabonavámot 67 óta túrtuk s ennél-fogva túrtunk kellett a tiroli gabona-vámnak e furcsa következményét is. Igaz, hogy az utóbbi időben már ne-hezen túrtuk Tirolnak e privilégiumát. Talán nem árulunk el titkot, ha el-mondjuk, hogy Széll Kálmán és Koerber közt a kiegyezési tárgyalások éppen a tiroli gabonavám miatt félénél-tovább heverték holt ponton, sőt az új kiegyezés létrejötté, ama nevezetes szilveszteri éjszakáig, ugyanecek a tiroli gabonavám miatt vált kétsé-gessé. Széll Kálmán ennek az ab-szurdumnak az eltörlését követelte, ellenben Koerber hallani sem akart ez engedmény felől s inkább adott huszszoros értékű kárpótlást, csak hogy ne kelljen a tiroli gabonavám-ról lemondania. De Koerber nem az ember, aki beéri egy közönséges badarsággal. Ki ilyesmire bukkan vala-hol, nem nyugszik mindaddig, amíg ezt nem tetézheti. Most is ilyesmiben sántikált. Mihelyt észrevette, hogy Ve-lenczén és Alán keresztül a magyar liszt el tud jutni Tirolba, kapta magát és

TÁRCA

Dölyf.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Józsa Antal.**

Bazsa bácsi átkerült a kiadóhivatalból a levéltárba. Ez valami előléptetésfele, nem fizetésben, csak — rangban. Mert hát tessék tudni, hogy a rang, az megvan a mi demokratikus köz- és társadalmi életünk minden rétegében. A polgári életben csak olyanképpen mellyeszkedik a hiúság, mint az egyenruhás világban, ahol már a közlegények között is van megkülönböztető rangfokozat: ki öreg baka, ki zupás, ki kutya mosó. Az öreg Bazsának azonban nem nagyon tetszett ez a rangemelkedés. Inkább büntetést látott benne, mint jutalmat. Amodaát csak körmölt, kapart, rubrikázott; itt pedig számokat kell fejben tartani, vezérszókát kikapdosni, kivezetni, bevezetni, lajtorján mászkálni, régi akták után pincébe botorkálni, port meg mérget nyelni. Eh, nem embernek való dolog ez, vagy legalább is nem öreg embernek. Ha még valami kis többfizetség járna vele. De a multkoriban is, ahogy fentjárt a főfőnagymogulnál, ugyancsak kifizette aprópénzzel:

— Maga, öreg, mindig a sok gyereki-vel hozakodik elő. Hát minék magának az a sok gyerek! És különben is, ha nem tet-

szik magának ez az állapot, hát mehet. Fel is ut, le is ut. Az állam kap maga helyett jobb erőket is. Fiatalokat, család-talanokat, akik nem áraválnak örökké. Konera akad kutya mindig. Ne járjon a nyakamra.

Biz a szívébe nyilallott az öregnek ez a kemény szó.

— Hiába, nem ismer ez engem. Új éra, cudar éra! A másik mégis embersége-sebb volt. Már látom, hogy csakugyan szoci-alistának muszáj az embernek lenni.

— Na hiszen meg is ijed a kend szoci-alizmusától a hatalom! Hát érti maga, Bazsa bácsi, hogy mi az? — veti oda a kérdést Yas Lexi, egy fiatalabb diurnista.

— Érti a kék öreg! Csak azt látom, hogy dölyfösen bánnak a szegény emberrel mindenütt a főlebbvalók. A szociálisták pe-dig legalább lármázni tudnak minden ellen, ami főlebbvaló. Mink meg csak, kussolunk, mint kutya a korbács alatt. Ambátor én beadtam neki a maszlagot!...

— Hogy-hogy?

Szembejöttem vele az utcán és nem köszöntem neki.

— Kinek?

— A nagymogulnak.

— Törődik is az a maga köszönésével. Azt se tudja, hogy van-e kend a világon vagy nincs.

— Dejszen. Láttam én, hogy várta... Csak azért se! Hadd fájjon neki. A gőgös ember epéjét megpiszkálja az ilyes kiszerű szunyogcsipés is. Nekem most ebben a hi-temben van a boldogságom, hogy egy

dölyfös embert készakarattal meg tudtam sérteni.

— Nem dölyf az, öreg, csak tekintély-tartás. Hiszen csak nem parolázhatik magá-val egy nagyságos ur!

— Már mért nem? Maga a miniszter is kezet adott nekem egyszer, mikor egy sürgős bizalmas iratot hamarosan lekaligrafáltam, és senki se tudott meg belőle egy kukkot se. Na, de ez máskor volt... Most a dölyf planétája ragyog fenn, melyet körülrajongnak az apró talpnyaló csillagok.

— Ez szépen volt mondva, öreg, de kissé dagályos stílusban.

— Dagály ide, dagály oda, már én csak másképpen bánnék a kisemberekkel, ha egyszer ilyen magas polcra jutnék.

— Maga, öregem? Maga se. Ez csak felvett modor. Stílus curialis. Hozzátartozik a fegyelemhez.

— Kell is ott fegyelem, ahol az ember magátul is teszi a dolgát. Különb is kérni csak szabad. Nem kell a szegény embert goromba szavakkal mindjárt kirugdálni.

— Ne dohogjon, öreg — szól közbe az irodavezető — hanem itt van ez a két fiatalember, ni. Most jöttek. Oktassa be őket, egy hónapig a maga keze alatt mar-radnak. Maga lesz a főnökük.

A vén diurnistában nagyot dobbant a lélek. Kihuzta magát. Egész belepirult a nem várt kitüntetésbe. Komoly, ünnepies arcot vágott.

— Hát bizony, fiatal urak, ez nem könnyű dolog ám. Pedáns pontosságot kíván és nagy odaadást. Ez nem gépies dolog. Ez szellemi munka!

betiltotta az ama határállomásnál való lisztbevittelt. Az ürügy, amelylyel ezt a perfidiát megokolta, bárgyúságotval felülmúlja az osztrák politika leghírhedtebb marhaságait is. Az okadatlás ugyanis az, hogy az állomáson szűkek a vasuti és vámraktárak. Józan ész szerint ilyen esetben a raktárak kibővítését kell elrendelni. Ez mindenesetre sokkal egyszerűbb expedienst, mint egy olyan rendszabály, amely megsérti az Olaszországgal való kereskedelmi szerződést s ugyanakkor a Magyarországgal kötött vámszövetséget is. De a Koerber koponyája úgy van megszerkesztve, hogy inkább felrugja a hármasszövetséget s ugyanakkor inkább üti arcul a dualizmust, de Alában nem tákolat össze néhány deszkaszázból egy kisegítő vasuti magazint. Pusztuljon el a hármasszövetség és bomoljon föl a dualizmus, Koerber az ilyen csekélységekkel nem törődik, ha Magyarországot meg lehet bosszantani.

Ámde nem oda Buda. Ezt a szemtelenséget ha Olaszország hajlandó is lenne zsebrevenni, a magyar nemzet semmi szín alatt sem fogja eltűrni. Koerber ur elfelejti, de a magyar kormány nyilván eszébe juttatja majd, hogy 1898 óta Magyarország és Ausztria közt nincs vámszövetség, hanem az önálló vámterület közjogi állapotában és ebben is csak azzal a kikötéssel tartottuk fenn a vámközösségi állapotot, hogy Ausztria a viszonyosságot nem fogja megsérteni. Már most miben áll ez a viszonyosság? Abban, hogy Ausztria áru szabad forgalmat élveznek Magyarországon s a mi áruink Ausztriában. A tiroli gabonavám — igaz — kivétel. És nem is vettük zokon, hogy gabonánk és lisztünk a rendes uton Tirolba be nem juthatott. Am ha a magyar liszt Velencében orosz áruvá naturalizálódik s onnan a raktárhiány buta ürügyén visszakerget-

etik a tiroli határon, ez már olyan foku sikanizálás, a magyar gazdasági érdekeknek olyan impertinens megsértése, amelyről kétségtelen, hogy nemcsak ellenséges aktust jelent, hanem jelenti a Magyarország és Ausztria között kikötött viszonyosság teljes megsemmisítését is. Törvényeink világosan megmondják, hogy e viszonyosság megsértése esetén az önálló vámterület közjogi állapotából egyszerűen áttérhetünk a vámsorompók felállítására. Ha Alában oly kevés a vasuti raktár, hogy a magyar liszt még Velencéből jövet sem fogadható ott be, akkor a mi részünkről erre a kihívásra csakis az a felelet jöhet, hogy mi pedig felállítjuk Brucknál és Marcheggnél a magyar vámhatárt. Ha Koerber ur parcellásan szereti az önálló vámterületet, akkor tegyük meg neki azt a szíveséget, hogy a magunk részéről valósítsuk meg azt az osztrák vívmányt az egész vonalon.

A magyar politika szempontjából csakugyan megfizethetetlen ember ez a Koerber. Megteremt ez a mi számunkra minden kívánatos precedenst. Tavaly nyáron a magyar parlament nem bocsátotta keresztül a felemelt ujonclétszámot s azt vitatta, hogy a közös hadsereg nem alkot szervek egységet, hanem két önálló hadseregnek mechanikai összetételéből áll. És mit tett erre Koerber? Ausztriában behívta az 1903-iki ujoncokat ugyanakkor, amikor Magyarországon azon évre még egyetlen szál rekruuta sem volt megszavazva. S mi derült ki ebből ország-világ számára? Hát egyszerűen az, hogy az osztrák kormány beigazolta a magyar ellenzék közjogi felfogásának a helyességét. Kiderült ugyanis, hogy csakugyan nincs egyenes közös hadsereg, hanem van két külön hadsereg: egy osztrák, amelynek van 1903-iki ujoncjutaléka, s egy magyar, amelyből ez az ujoncjutalék hiányzik. A derék

Koerber most megalkotja a másikat precedenst is. Kiveri Ausztria egy részéből erőszakkal a magyar lisztet. S azt demonstrálja ezzel mindeneknek, hogy a vámközösség immár túlhaladott álláspontra, amelyet az önálló vámterületnek kell multhatatlanul felváltania. Köszönet érte a derék Koerbernek. A magyar kormánytól pedig elvárjuk, hogy megteszi férfiasan a kötelességét.

BELFÖLD

A tengerészeti albizottság ülése. A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtt báró Dániel Ernő elnöklete alatt ülést tartott, amelyen tudomásul vették gróf Teleki Sándor előadó jelentését és hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Az iparfejlesztés. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a pénzügyi bizottság mai ülésén benyújtotta az iparfejlesztésre vonatkozó memorandumát. A memorandum bevezető része az iparfejlesztés fontosságát tárgyalja, majd az állam eddigi iparfejlesztési tevékenységével foglalkozik, elmondva, hogy az állam 1868-tól 1903-ig bezárólag tízenhárommillió koronát fordított iparfejlesztési célokra, mi körülbelül 364.000 korona évi átlagnak felel meg.

Átérve az iparfejlesztés kérdéseinek fejtegetésére, legfőbb teendőknek jelöli ki e téren az állami kedvezmények részesítéséről szóló törvény módosítását, a közszállítások ügyének rendezését, az ipartörvény revízióját, a munkásosztály anyagi és erkölcsi helyzetének emelését, az iparoktatás reformját, végül a kivétel előmozdítását. E programot behatóan részletezve, a házi-, kézmű- és gyáripari érintő kérdéseket tárgyalja az emlékirat. A gyáripar fejlesztésénél első alapelvnek kell lennie, hogy nem lehet mindent itthon készítenünk, ennél fogva szorítkoznunk kell annak lehetőleg nagy mértékben való fejlesztésére, ami leginkább és legnagyobb mennyiségben szükséges, amire viszonyaink leginkább alkalmasak. Továbbá, hogy a legmesszebbmenő állami támogatás nyújtandó a létező iparnak oly esetekben, midőn a túlerős külföldi verseny egyes hazai vállalatok vagy iparágak létét fenyegeti egészszégtelen, célzatos versenyével, kivételi árrakkal dolgozva a piacon csak azért, hogy a hazai vállalatokat veszteséggel való üzletre szorítsa, melyet sokáig nem bírnak. Végül elvileg kimondandó

Egy nyáláb aktahalomhoz vezette őket és kezdett nekik a maga módja szerint magyarázgatni, mikor egy kikent-kifent sujtásos huszárfele legény szolt rá:

— Hallja-e, öreg, hivatják.

— Hallom, hallom. De én magának nem vagyok hallja kend. Én Bazsa ur vagyok.

— Az is valami, — mondja henegeve a huszár — én pedig csak szolga vagyok, de azért nem minden nap cserélnék ilyen ural. Én esküt tett, kinevezett állami alkalmazott vagyok.

— No ha az, hát csak takarodjék innét, mert kirugom. Megmondhatja a gazdájának, hogy mindjárt megyek, csak másik kabátot rántok... Lássák, fiatal urak, ez a dölyf! Ezt kell itt nyelni a nagyobb uraknak még a szolgájától is.

Hogy aztán felparkodott az öreg a lépcsőn, a rettegett nagy ur előszobája teli volt ünneplőbe öltözött emberekkel. Eppen most tolokodtak kifelé. Dohogtak egymás közt:

— Ha elutasít is, legalább ne gázolná meg az embert így közügyben. Micsoda rideg, gögös fogadtatás! Dölyfös ember ez!

Az öreg Bazsa aztán hogy egyedül maradt, idegesen törlögte a port a kabátjáról és készült belépni. A belső ajtó hir-

telen kivágódott, kilépett rajta a nagy ur. Végigmérté a hajlongó kis embert és szélesen áttörtetett egy másik szobába. Az öreg magára maradt. Elfogódva, szívdobogással várta, hogy mi történik vele. Várt egy jó óráhosszat. A nagy ur végre visszajött és beintette az öreget.

— Bazsa István, maga máától fogva el van bocsátva. Csak ezt akartam tudtára adni. Megértette?

Az öreg motyogott valamit. Hogy tehát miért, ha szabad tudnia, mit vétett?

— Mert megbízhatatlan!... Látja ezt az újságot? Hiszen ismernie kell! Ebben közzé van téve a román kormányval kötött vasuti egyezmény tervezete. Utánajártam, ezt nem árulhatta el más, csak maga. Mert az akta az ön kezén ment keresztül. Mehet. Készönje, hogy nagyobb büntetése nem lesz.

A gámmoltalan öreg ember kitamolýgott. Azt se tudta, hogyan jutott haza. A feleségének egy darabig szóltani se mert... Hogyan is adja tudtára, hogy kenyér nélkül maradtak! Kereste az emlékezetében, hogy dehát legalább megmondta-e, hogy ő ártatlan. Persze, hogy megmondta. Csakhogy az rá se hederített.

Mi tévő legyen már most. Azt gondolta, mond az asszonynak valami ürügyet

és azzal a neszszel lemegy a falujába, van ott valami régi pap-barátja, attul kér tanácsot és támogatást, hátha besegítheti valami jegyző mellé irnoknak. Falun még tán jobb is élni, mint ebben a nagy kötengerben.

Ugy is tett. Leutazott. A tisztelő ur nagyon szívesen fogadta. Kikocsizott vele a tagba, megmutogatta neki az eklezsia földjeit, aztán jó ebédet csapott a régi iskolatárs viszontlátásának öröme. Az ebéd végén áthívatta a harangozóval a helybeli tanító urat. De biz azt az asztalhoz le nem ültette, csak úgy röviden, kurtán beszélgetett vele:

— Tudja, tanító ur, ha még ez egyszer megtörténik, hát én feyelmit akasztok az ön nyakába. Egyszerűen feljelentem, érti-e!

A tanító szabadkozott egy kicsit, köszönt és elment. Ugy látszott, nem nagyon vette a szívére a dolgot. Annál inkább az öreg Bazsa: Hát még a papok is így bánnak a szegény emberrel! Ezek is ilyen dölyfösek... Már csak megkérdezte, hogy mit vétett ez a szegény tanító. A maga baját el is felelte.

— Mit vétett? Megbízhatatlan! Rakoncátlan. Mindig ellenkezik. Most azt tette, hogy más szoltárt énekelt a templomban, nem azt, amit én kijelöltem. Azt mondja, elfelejtette, pedig jól tudom, hogy csak truccol.

PFANHAUSER-féle
Perfect-separatorok.
Perfect tejgazdasági
Berendezések és eszközök.

PFANHAUSER ANTAL
BUDAPEST, V. ker., Báthory-utca 9. szám.

az is, hogy az állami támogatás csak olyan feltételekhez kötendő, melyek az illető vállalatot szabad mozgásában nem korlátozzák, viszont azonban gondoskodni kell a visszaélések megakadályozásáról, illetőleg szigorú megtorlásáról. Végül a leginkább fejlesztendő iparágakról szól a program, amely szerint mostanság legfontosabb Magyarországra nézve a fonó-, szövő- és ezzel kapcsolatos ruházati, a vas- és fém-, a bőr-, a fa- és az agyagipar felkarolása, illetőleg az iparfejlesztő akciónak különösen ezekre koncentrációja, a nélkül természetesen, hogy az állam iparfejlesztő tevékenysége azért a többi iparokat mellőzné.

Bánffy győzelme. A szegediek még ma sem tudnak betelni az örömmel, amelyet báró Bánffy Dezső diadala miatt éreznek. Érdekes jelenség, hogy Bánffy ünneplésében még azok is részt vesznek, akik Rónay Jenőre adták le szavazatukat, úgy, hogy a Bánffy iránt nyilvánuló rokonszenv szinte általános. Az új képviselő, mikor tegnap este beszédet mondott a Tiszaszálló erkélyéről, meglehetősen konstatálhatta, hogy az alatt ünneplő közönség soraiban a város egész intelligenciája képviselve van. Báró Bánffy ma délután utazott el Szegedről Budapestre. Mandátumát postán küldi utána, de a jövő héten négy napra újból meglátogatja Szegedet, hogy megismerkedjék választóival s hogy jelen legyen gróf Tisza Lajos szobrának leleplezésén.

A főhivatalos Magyar Nemzet báró Bánffy Dezső megválasztásához a következő pikáns kommentárt fűzi:

Báró Bánffy Dezsőt Szeged város I. kerülete nagy szótöbbséggel országgyűlési képviselőjévé megválasztotta. Amennyire sajnáljuk, hogy Rónay Jenő ezáltal nem jutott be a parlamentbe, annyira örülünk azon, hogy báró Bánffynak ezáltal a törvényhozás előtt lehet és kell majd kifejtenie legjobb politikai elveit. Annak a politikai agitációnak agyánis, amit néhány hónap óta báró Bánffy Dezső a Házon kívül, sajtóban és gyűlésen kifejtett, megvolt az a, báró Bánffyra föltétebb kellemes és előnyös oldala, hogy ellentmondása alig talált, még kevésbé talált olyan kritikára, amely megálapította volna azt az óriási különbséget, amely elválasztja egymástól a eselőkív és a csapán beszélő és izgató, a közvélemény gyöngye oldalára pályázó politikust, mind a kertőt a báró Bánffy személyében. Ez az előnyös helyzet báró Bánffyra, másrészt a káros hangulatsínálás az országra nézve a mai nappal megszűnt. A parlament színe előtt kétségkívül nagyon hamar meg fogja találni

— De hiszen az tán nem olyan nagy bűn.

— De hiszen! Így kell ezekkel az emberekkel bánni. Meg kell őket törni. A aszírke ne akarjon okosabb lenni a tyuknál. No, igyunk, cimborám.

Az öreg Bazsa rá se kerithette a sort a tulajdonképpen való mondokájára. Táviratot hoztak.

Az irodaigazgatója értesíti benne, hogy nagy öröm várja, siessen vissza.

Az történt, hogy Vas Lexi, mikor megtudta, hogy az öregot hivatalt titok elárulásának a gyanuja miatt elbocsátották, nem vehette a lélkére azt az igazságtalanságot. Jelentkezett, hogy ő a bűnös. Az öregot aztán fájdalomdíj fejében és hosszú szolgálati jutalmal kivétezők irodatiztá. Önálló hivatalnok lett, főnöke valami tiz „alantas közeg”-nek.

Az öreg aztán annyira beletalálta magát a fölöttes hatóság helyzetébe, hogy nem egészen egy esztendő múlva valamennyi keze alatt lévő alkalmazott egy közös kérvényben panaszt emelt ellene a miatt, mert „alantasait tühretetlen goromba, elviselhetetlen, dölyfös bánásmódban részesíti.”

Az ördög tudja hát, hogy a főnökök dölyfösek-e, vagy az alantasok érdekenyebbek a kelleténél...

báró Bánffy politikája azt az említett kritikát, amely aztán tisztázni fogja a kétféle politika nagy különbségét. Az ország pedig majd akkor lesz abban a helyzetben, hogy megítélhesse, mit és mennyit nyert azáltal, hogy Bánffy Dezső ismét helyet foglalt a törvényhozás termében.

Az olasz borvám és Franciaország.

Párisból táviratozzák, hogy az ottani politikai körökben határozottan tartja magát az a hír, hogy az olasz kormány azzal a kívánsággal fordult a francia minisztériumhoz, hogy Franciaország mondjon le Ausztria-Magyarországgal szemben a legtöbb kedvezményes borvámot illető jogáról, ha Ausztria-Magyarország megengedné az olasz bornak kedvezményes behozatalát. Olaszország 200.000 hektoliter bornak mérsékelt vámját kívánja. Minthogy az osztrák és a magyar kormány Olaszországnak ez előnyben részesítését csak akkor adhatja meg, ha Franciaország nem veszi igénybe a szerződéssel biztosított legtöbb kedvezményt, Olaszországnak kellett azzal a kérdéssel Franciaországhoz fordulnia, hogy legtöbb kedvezményes jogáról lemondjon. A tárgyalások most kezdődtek Franciaország és Olaszország közt. Ausztria-Magyarország és Olaszország között nem vesz részt és kizárólag Olaszország ügyének tekintni a dolgot. Nem lehet tudni, vajjon a francia kormány a francia-olasz közeledés mézeshetekiben teljesíti-e Olaszország kívánságát. A francia bortermelek erősen agítálnak az olasz barátság ily megvásárlása ellen, de a parlamenti pártok közt is olyan a hangulat, hogy Delcassé aligha fogja megtenni a kért szívességet.

A vasutasok fizetésrendezése. A képviselőház pénzügyi bizottsága az államvasuti tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását *péntekre, délelőtt 10 óra* tűzte ki.

A népoktatás reformja.

Budapest, június 1.

A népoktatás reformjáról szóló törvénytervezet részleteinek megvitatását széles mederben folytatta a mai ankét. A tárgyalást holnapután délután folytatják. A mai ülés — Berzevicsy Albert elnöklésével — délután négy órakor vette kezdetét.

Berzevicsy Albert kijelenti, hogy Rákosi Jenő Párisba utazik s elmaradását kimenti.

Verédi Károly tanfelügyelő a házioktatást bírálja. A szülők közül sokan otthon tanítatják gyermekeiket minden ellenőrzés nélkül; sokszor kétes egyének működnek mint nevelők. Nevelés és tanítás tisztán csak képesített egyéneknek volna szabad foglalkozniuk. A „gyors-pedagógusok” szintén sok kárt okoznak. Kéri a vizsgálati szabályozását a visszaélések meggátítása végett.

Vészai József: A 7. paragrafushoz szól. Nem tartja egészen hatályosnak a szakasz intézkedését. Utal a Muraközben fennforgó nemzetiségű veszedelmekre. A magyarosodás ott zavaralanul folyt a legutóbbi időkig, amióta Zágrárból a vallásánál örve alatt a magyar tan nyelv kizsírítására kezdenek dolgozni. Itt a paritás álláspontjára kellene helyezkedni és ez egy stiláris módosítással el volna érhető. A népoktatás minősítésében meg kellene kívánni, hogy magyarországi községi illetőségű magyar állampolgárok legyenek. (Élénk helyeslés.) Ohajtja továbbá, hogy amennyiben a zugiskolák tanítóit végérvényesen eltiltják, azok az országból is kiutasítandók legyenek, ha nem magyarországi községi illetőségű polgárok.

Kozma Ferenc tanfelügyelő: Az iskolamulatszások ellenőrzése most a lehető legtöbbet lehet. E tekintetben az új törvényben határozottabb, szigorúbb intézkedéseket kíván. Azt az eszmét ajánlja a miniszter figyelmébe, hogy az új törvénytervezet jobban alkalmazzuk a magyar nép sajátos életmódjához és foglalkozásához. Ajánlja, hogy mondassék ki a törvényben, hogy egyszerűen csak iskolázatási

korszakot jelölünk meg; például a hat éveskorig minden gyermekre nézve és ezen tíz évre terjedő tankötelezettségi kort oszszuk be arányosan két egyenlő részre, melynek első része (6—11 év) öt éven keresztül való rendszeres iskolázatás legyen és ez a nyári évszak, a megmaradó ötiavi téli időszakot pedig fordítsuk a 11—16 életkorig terjedő csoportra.

Polónyi Géza: Hát a tanítók vakációjával mi lenne?

Kozma Ferenc: A tanítóknak, különösen akkor, amikor a fizetésük emeléséről van szó, ugyanis mindig a hosszú vakációt vetik szemükre. Az általa javasolt tervezet szerint ezt a vakációt részben felhasználhatnák, de azért nem kellene egészen elvenni a tanítóktól a nyári hónapokat.

Csernoch János: A második szakaszba azt óhajtaná kiteni, hogy a tankötelezettség alól a mentességet a községi előjáróság adja meg az illető gondnokság vagy iskolaszék beleegyezésével.

Varjassy Árpád tanfelügyelő: Ajánlja, hogy kellő számu tanteremmel bíró községekben első sorban a fuokra nézve legyen irányadó az iskolázás kötelezettsége. Az iskola rendjére nézve a már megalkotott szabályrendeletet figyelembevételel óhajta.

Bárczy István székesfővárosi tanácsos pártolja Kozma javaslatát, melyben igen helyes elv van lefektetve. A hatéves tartamot is jobban lehetne gyümölesztetni, hogyha a hetedik évet vennék kiindulási pontul. Intézkedést kíván a magántanulók bejelentésére nézve. Itt legalább a fővárosra nézve az iskolaszéket lehetne az ellenőrzéssel megbizni. A bírságolásra nézve a hosszadalmasság miatt aggodalmakat táplál, legfeljebb egyszeri bírságolást engedne meg s aztán a kihágási eljárás megindítása következne. A tanítók elleni sértések szempontjából a tanítóknak közhivatalnokai jelleggel való felruházása mellett van.

Okolicsányi László: Ami az iskolában való legszükségesebb tudvalókat illeti, óhajtaná, hogy ezzel főleg a magyar nyelv tudása értendő. A zugiskolákra nézve Vészai előadása mellett van, azzal a taldással, amelyet Csernoch ajánlott. A zugiskolákra nézve különbséget kíván tenni a tervezetben felhozott esetek között. Itt három különböző deliktum van, tehát azok háromféleképpen is büntetendők.

Nyegre László: Olyan intézkedést óhajtaná, amely biztosítja az iskolázatás rendjét és sikerét. A főszoigabírákat be kell vonni a közoktatásba. A főszoigabíró legyen szintén iskolai hatóság.

Polónyi Géza: Mi lenne a viszonya a főtanfelügyelőhöz?

Nyegre László: A tanfelügyelőhöz való viszonyt úgy képzeli, mint az anyakönyvi törvényénél, ahol az anyakönyvi felügyelő és járási főszoigabíró külön-külön felügyelő-hatóság. Egyetért Okolicsányival a tekintetben, hogy a zugiskolákra nézve felállított büntetési rendszer nem megfelelő. Ebben főleg a szülőkre nézve igazságtalanság rejlik. Egyébiránt a szakasz meghatározását nagyon gondosan tartja, de a szöveg tiz értelmezést enged meg. Zugiskolának tekintendő azt, amelyben a rendszeres iskolázatás idejét megelőzőleg egy óránál és azt követőleg két óránál tovább tanítanak. Ez a gyermekek elsannyitására vezet.

Mihályi Viktor gör. kath. érsek Bárczy előadása nyomán ajánlaná, hogy a tankötelezettség alól való felmentés jogát egyáltalában hagyják meg, az 1868: XXXVIII. t. c. 2. §-a értelmében az iskolaszékeknél, nemcsak a fővárosra, de az összes iskolákra nézve. Az iskolamulatszások nem minősítendő kihágásnak.

Barta Ödön: Szintén nem ért egyet a javaslatnak erre vonatkozó rendelkezésével. A kihágások roppant tömege már ma lehetetlen helyzetet szül a polgárokra nézve. Kifogásolja továbbá az összevont vizsgálatok megengedését. Ezt csak úgy volna szabad megengedni, ha évről-évre igazolhatnák a rendszer tanítás.

Elnök: A vitát az első szakasz fölött beárja.

Halász Ferenc előadó reflektál a hallottakra. Kozma Ferenc indítványára megjegyzi, hogy ma a mai rendszer mellett 48 hónapig át részeseül a gyermek elemi oktatásban, míg Kozma javaslata szerint 50 havi volna az iskolázatás. Alapos agdályai vannak a javaslat kivihetősége tekintetében, mert a 11—16 éves gyermekeket hazánkban nem lehet mindennapi iskolázatásra szorítani, azoknak már a mezeli munkában és a háztartásban is szüleik segítségére kell lenniök. Helyesli Varjassy ama

Fényképészeti műkedvelőknek

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felmulhatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. cs. és kir. udv. szállitonál, BÉCS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

megjegyzését, hogy kötelezni óhajtana az iskolafenntartókat a hiányzó iskolák pótlására. Azt, hogy első sorban a fiúk iskolázatassanak, nem helyesli. Az iskolai rend számat inkább a törvényben kívánja megállapítani, mint külön szabályrendeletekben. (Helyeslés.) A mulasztások felügyeletének az iskolaszékekre ruházását nem tartja helyesnek. Hogy a hetedik évnél kezdődjék az iskoláztatás, a hazai viszonyok nem ajánlják. Utal arra, hogy éppen a román iskoláztatás forrdeke, hogy e tekintetben nagyobb szigorú járjanak el. A zugiskolákra nézve a népoktatási törvénnyel összhangban áll a tervezet. Az iskolák szabadságát értemen nagyon bajos.

Vészi József: Nekünk zsidóknak semmi kifogásunk ellene.

Borzeviózy Albert: A II. fejezet tárgyalásánál kéri, hogy lehetőleg röviden fejtsek ki a hozzászólók nézeteiket.

Komlóssy Ferenc apát: Javasolja, hogy az összes magyarországi népiskolákban a tan nyelv a magyar legyen, azzal az engedménnyel, hogy az első és második osztályban közevitől az anyanyelv használható, a III. osztályban már párhuzamosan, a felsőbb osztályokban pedig már határozottan a magyar nyelv érvényesüljön. Igen ajánlatos a gazdasági ismételő iskola szorgalmidejét hat hónapra redukálni. — A 23. §. rendelkezése kiterjesztendő az alsó tagozat tanköteleseire nézve is, úgy, hogy mindkét tagozat tankötelesei után egy korona fizetendő. Az állam segélyezése a hűfelekezetek részére is tételessé lehetné.

Tuba János: A községi jellegű iskolákban okvetlenül biztosítani kell a magyar nyelv tanítását. Az ismételőiskolákban mindenesetre magyar legyen a tan nyelv.

Borzeviózy Albert: Tuba kérdésére kijelenti, hogy az ipartörvény fennálló intézkedéseit a jelen tervet nem érinti.

Vargha Gyula: Indítványozza, hogy minden olyan iskolában, mely az állami kincstárból fizetés-kiegészítésben részesül, a magyar nyelv, mint tan nyelv legalább is oly arányban alkalmazandó, amily részét teszi az állam által nyújtott segély a tanítók összes illetményeinek. Az arányt a közoktatásügyi miniszter rendeletileg állapítsa meg.

Papp Elek miniszteri tanácsos: Az állami és felekezeti tanítók közti határ éles megállapítása érdekben emel szót. A gazdasági szak-tanító illetményeit tulmagasnak találja.

Polónyi Géza: Reflektál Halász kijelentéseire. A felhozott adatot tévesnek tartja. Ahol felekezeti oktatást tartunk fenn nemzetiségi célból is, idegenségelylyel fenntartott iskolákat meg ne engedjük. Amerikában még templomépítésre sem engednek meg gyűjtést, annál kevésbbé iskolára. A nemzeti ünnepek megtartása adminisztratív módon biztosítandó. A tanítói állás a közhivatalnokai jelleg szempontjából minősítendő. Nem tartja megengedhetőnek, hogy egy államban meg nem határozott nyelven bármi felekezeti javára iskola fenntartható legyen. Kérdi, mire vezet, ha olyan törvényt alkotunk, amelynél a felekezeti oktatást megengedjük az összes vallások számára, de az ismételő oktatást a községek nyakába varrjuk. Az ismételő iskoláztatással 500 korona fizetés mellett a tanítót megterhelni nem lehet. Legkevesebb 1200 koronát kíván tanítói fizetésül. Teljes bizalommal van a miniszter személye iránt is és ószintén szeretnénk kiván feladata megoldásához. (Értek helyeslés.)

Borzeviózy Albert vallás- és közoktatási miniszter: Megköszöni Polónyi rokonszenves nyilatkozatát és kijelenti, hogy módot fog keresni arra, hogy a fegyelmi eljárást illető nézetekről is beható tudomást szerezzen.

Magyar Kázmér: A földmivelésügyi miniszter képviselőjében kéri a földmives elemi iskoláztatás lehető megkönyvítését. Tekintetbe kell venni itt, hogy az Alföldön a nép foglalkozása egészen más, mint a feiföldön. Az alatt az idő alatt, mikor kimennek a tanárra, a gyermekek iskoláztatása szinte lehetetlenség, mert a gyermekek felügyelet nélkül maradnak. Az iskolákban tehát a tanítást télen 9 óra kellene tenni, nyáron 6—7 óra.

Vészi József e módosítást jelenti be a 13. §-hoz: „Ha azonban valamely nem-magyar tan nyelvű elemi iskolában a növendékeknek legalább 30 százaléka magyar anyanyelvű, vagy ezek száma a magyarul tanulni kívánókkal együtt legalább 20 százaléka rug, a magyar nyelv mint tan nyelv használandó.” A további javaslatokat azonban örömmel elfogadja.

Uj szakaszt kíván felvételni a bejelentési kény-szerre nézve. Ha minden magániskola felállítására bejelentési kényyszerhez van köve, akkor ezt a felekezeti iskolákra is ki lehet és kell terjesztetni Csatlakozik mindasokhoz, amiket Polónyi Géza a fővárosra nézve mondott, valamint a nemzeti ünnepek kötelezővé tételéhez.

Barta Ödön: Szintén a nemzeti ünnepek általánossá tétele mellett van. S amennyiben az eltiltott tankönyvekre nézve nem tartalmaz semmi szankciót a tervezet, erről gondoskodni kell.

Borzeviózy Albert: Benne van a 68-iki törvényben.

Barta Ödön: De itten nincsen kimondva, hogy ennek a tilalomnak az lesz a szankciója. **Mihályi Viktor** görög-katolikus érsek szerint ez a fejezet ellenkezésben van a 68-iki törvénnyel. A 68-iki törvény előre látta, hogy miképpen kell végrehajtani a magyar nyelv tanítását, ne változtassuk meg ezt, hanem tartuk meg a törvény intézkedéseit.

Fináózy Erő a magyar nyelv ismeretére azt kívánja még, hogy gondolatait helyesen tudja kifejezni a tanuló. Uj szakaszként kívánja felvételni, hogy a törvény életbeléptetésétől kezdve az összes intézetek évvégi osztálybizonyítványai magyarul állítandók ki.

Némethy Károly miniszteri tanácsos az iskolamulasztások után befolyt büntetési pénzekre vonatkozó intézkedés mellőzését kéri, mert ez beleütközik a közigazgatást egyszerűsítő törvénybe.

Okolicsányi László szólal fel és újra hangsúlyozza, hogy a törvénytervezet főcélja a magyar nyelv tanításának eredményesség tétele kell hogy legyen. A teljes államosítás mellett van.

Nyegre László ajánlja a miniszter figyelmébe, hogy az állami iskolákra nézve nem volna-e lehetséges a teljes tandíjmentesség kimondani. Az egész jövedelem a tandíjából 46.000 korona, oly elenyészően csekély összeg, amely nem áll arányban a tandíjmentesség nagy erkölcsi jelentőségével.

A vita folytatását holnapután délután 5 óra ra halasztották.

Az osztrák delegáció.

Budapest, június 1.

Az ünnepre hazakészültek az osztrák delegatusok s ki volt adva a jelszó: lehetőleg délután 5 óráig elkészülni a boszniai és a tengerészeti költségvetéssel, hogy kiki elérhesse a maga vonatát. És program szerint ment minden, sommasan végeztek a szónokok, miniszterek, előadók egyaránt. Még nem ért az óra mutatója az ötös számhoz, amikor az ősz Jaworski lovag kellemes ünnepet kívánt a delegatusoknak s egyben megkérte őket, hogy a zárülésekre teljes számban térjenek vissza Budapestre.

Delelőtt a bosnyák költségvetés volt napirenden, megelőzőleg azonban báró *Wassilko* és *Fort* megintertpelták a kormányt az utóbbi a miatt panaszkodott, hogy az új hadihajók számára a dinamó-gépeket kizárólag osztrák iparosok szállítják.

Licht, a bosnyák költségvetési vita első szónoka, készséggel elismeri, hogy az osztrák kormány és az osztrák hadsereg nagy érdemeket szerzett Bosznia civilizálásával s tisztelettel adózik Kállay emlékének. Sajnos azonban, hogy az osztrák ipar mégsem tudott piacot találni Boszniában. Ennek részben az az oka, hogy a bosnyákok nagyon szegények, részint pedig az, hogy fogalmuk sincsen a modern kereskedésről — ók meg ma is jórómán a csereforgalom korszában élnek. Sürgősen gondoskodni kellene arról, hogy Bécsnek közvetlen összeköttetése legyen Boszniával és Dalmáciával, *de nem a magyar területen keresztül*. Kifogásolja, hogy a magyar kereskedelmi múzeum boszniai kirendeltségeit a közös kormány költségén is támogatják. Nem szavazza meg a költségvetést.

Zaffron sajnálja, hogy a közös pénzügy-miniszter a delegáció ülészaka miatt félbeszakította boszniai tanulmányútját. A miniszter legalább tapasztalhatta volna, hogy a bosnyák nép elégedetlen s ezt látva, bizonyára igyekezett volna a nép sorsán enyhíteni. Kifogásolja, hogy Boszniát germanizálják; ennek nincs

semmi értelme, mert a monarchia nem német állam s nem is lesz német soha, míg szlavok laknak benne. Az erőszakos germanizálással elveszti Ausztria az összes balkáni népek asszimilációját.

Báró Barján közös pénzügyminiszter természetesen tartja, hogy Bosznia és Hercegovina, különösen fejlődésének első állapotában, nem valami jó piac az osztrák iparickek számára. Boszniának ezenkívül az összeköttetése is rossz Ausztriával s az osztrák iparnak veszedelmes versenytársa az okkupált területen a még fiatal, de már erős, izmos bosnyák ipar. Van oka a panaszra Dalmáciának is, mert a bosnyák vasúti politikában sokáig semmi figyelemmel nem voltak Dalmácia érdekeire. Ma azonban már két vasutat van Dalmáciának Bosznia felé s most épül a harmadik összekötő vasút. Legendának tartja azt a vádat, mintha a közös kormány Boszniában jobban pártolná a magyar ipart, mint az osztrákot; ezt semmivel sem lehet bizonyítani.

A delegáció ezután általánosságban és részletenként megszavazta a bosnyák költségvetést, majd a tengerészeti budget került sorra, melyet *Pergell* előadó ajánlotti elfogadásra.

Dr. Fort a következő esetről kér felvilágosítást a tengerészet parancsnokától: Tavaly júniusban a pójai tengerészeti parancsnokság több osztrák és magyar villamosági társaságot pályázatra szólított fel 16 dinamógép szállítása céljából. A pályázatok beérkeztek és mi történt? A nélkül, hogy az osztrák cégeket értesítették volna, kiadták a megrendelést két magyar társaságnak; a Ganz és társa cégnek s az Egyesült Villamosági Részvénytársaságnak Budapesten. A tengerészet parancsnoka nyilván azt fogja válaszolni, hogy mivel Magyarország több iparágban nem versenyképes, így kell re-kompenzálni. Ez ellen a meghatározottabbban tiltakozik. Hiszen a mezőgazdasági termények legnagyobb részét Magyarország szállítja, tekintet nélkül arra, hogy Ausztria mezőgazdasága is szállítóképes. De mihelyt arról van szó, hogy a magyar ipar nem képes a tengerészet számára páncélatkatrészeket szállítani, akkor mindjárt kárpótlásokat kér Magyarország. Ez az eljárás Ausztriában is meg fogja erősíteni a gazdasági különválásra irányuló mozgalmat, amelynek egyik magyar vezető férfiá tegnap Szegeden olyan nagy győzelmet aratott. Nem tudja, vajjon főképpen *Bauffy* személyének szö-e ez a diadal, avagy a gazdasági önállóság eszméjének. Azt azonban tudja, hogy a különvalas Magyarországon nem a sovizmus eredménye, hanem a gyárosok agitációjának következménye; csakhogy vannak Magyarországon is gondolkodó emberek, akik ennek a lépésnek nemcsak politikai, hanem gazdasági következményeit is képesek felfogni.

Zaffron dalmát delegátus szokása szerint *horvátul* kezd beszélni, aztán németül folytatja; sürgeti a novii vasútvonal kiépítését, mert helyesen mondotta a vezérkar főnöke egy szemleutján, hogy háború esetén a dalmát partvidéket erős flotta fogja megszállani, tehát Dalmácia védelme csak úgy képzelhető, ha gyors és egyenes összeköttetése van a monarchia szívével. Szükségesnek tartja, hogy a tengerészet tisztikara ismerje a szerb-horvát nyelvet, mert a legénység legnagyobb része horvát.

Schneider szerint a béke nem annyira biztos, semmint hinnők, s éppen azért nem lát ellentétet a külügyminiszter expozéja és a hadügyi követelések között. Tudja, hogy Délén veszedelem fenyeget. Mint antisémítának — ugymond — az egész világon mindenféle körrökkel összeköttetésben van. Önök nem is hiszik, mennyire el van terjedve az antisémita propaganda. Így bizonyossággal tudja, hogy az irredentisták el akarják foglalni Görzöt, Dalmáciát és Isztriát s ezzel az Adriából olasz tengert akarnak csinálni. Beszélhet az irredentisták vezére, amit akar, és a miniszterek, ami nekik jól esik, népmozgalmak sokszor erősebbek, mintsem hinnők. Klasszikus példa vagyunk erre mi, antisémíták. Hogy fogadkoztak azelőtt a miniszterek, esküdöztek, hogy nekünk, antisémítáknak nincs jövőnk, és ma Alsó-Ausztriában szamoitevő tyezőz vagyunk. Így lesz Olaszországban is az irredentizmussal, amely előbb-utóbb szövetségessé válik a magyar nyelvi horvátokat. Azért résen kell lenniük. Erősítjük meg partvidékünket, készüljünk fel minden eshetőségre és erősítsük flottánkat. (Tetszés.) **Elnök** kétórai szünetet rendel el.

Nem panaszkodik többé

büzo- izzadás, tes' bór-viszketez, főmör. exema, ótvárban szenvedő, ha az —
Erőn i-főle „Ictiol-Salicyllal“

egy kísér etel tesz Szagtalán.

Ára 3 korona utastással. Szétküldi: Diána-nyózszeriár Károly-Körut 5. főrtár: Török József. Király-utca 12. Eger-útvártár. Václ-körut 17.

Délután nagyon siettek az osztrák delegátusok a tengerészeti költségvetésének tárgyalásával, hogy az ötórát vonattal elutazhassanak. Ez volt az oka, hogy mindössze ketten jelentkeztek még szólásra az általános vitában.

A délutáni ülés első szónoka

Tollinger, aki lelkes híve a közös hadsereg és a haditengerészet modern felszerelésének és kész örömmel szavaz meg mindent, ami ezt a célt szolgálja. Alkotmányellenesnek tartja azt az álláspontot, hogy a rendkívüli kövelések ügye tisztán pénzügyi kérdés, amely valójában nem is a delegáció, hanem a parlamentek elé tartozik. A rendkívüli költségek nagy áldozatokat követelnek az osztrák néptől s éppen azért kétszeres gonddal kell örködni, hogy az adózópolgárok keservesen szerzett pénze ne vándoroljon az uzsorára dolgozó gyárosok zsebébe.

Dr. Licht szóvá teszi a hadügyminiszter egy válaszát, amelyet a megrendelések tekintetében a magyar delegációban adott s amelyből alaposnak látszik az az aggodalom, hogy a magyar gépipar előnyben fog részesülni. Megnyugtató felvilágosítást kér, hogy vajjon a szállításokban szigorúan meg fogják-e tartani a kvótá-arányt. Ha Ausztria népe olyan nagy készséggel hozza meg az áldozatokat, méltán elvárhatja, hogy az osztrák ipar megkapja az őt megillető részt a szállításokból. Végül Kramariz legnapj alkotmányjogi fejtegetéseivel polemizál és szembeszáll azzal a felfogással, hogy az osztrák kormány a beruházásokkal csak a cseb obstrukciót akarta megtörni.

Kramariz természetesen nem hagyta a maga igazát és szemére vetette német ellenfelének, hogy neki nyilván az a 16 milliónyi korona fáj, amelyet a kormány a beruházások keretében Prágának szubvencióképpen juttatott. Ugy látja a refundálási tervből, hogy a haditengerészet rovására szerzik be a közös hadsereg számára az ágyukat s ezzel a haditengerészet fejlődését megakasztják. Mire való ez a titkolódzás?

Most az elnök bezárta az általános vitát.

Báró Spann tengerészeti parancsnok: A hadügyminiszter beszéde után nem kell fejtegetnie annak a kérdésnek fontosságát, hogy a hadsereg és a haditengerészet minden eshetőségre harcra kész legyen, s csak a szakszertű kérdésekkel fog foglalkozni. A parlamentek és a delegációk áldozatkészsége révén az évtizedek óta elhanyagolt haditengerészet életében új korszak nyílik meg. Másfél év múltán olyan erős lesz hadiflottánk páncéloshajókban, mint volt a 70-es évek elején; lesz ugyanis tizenegy páncéloshajónk, amelyek közt — igaz — van huszonhatéves is. Sürgős feladat a torpedórombolók rekonstrukciója. A torpedóflottában csak hat naszád használható, az idősebbek — a legidősebb harmincéves — használhatatlanok, mert nem elég gyorsak, sőt lassubbak, mint a cirkálók, de még a nem modern páncéloshajóknál is lassubbak. A torpedók közül 16 helyreállítható, a többi néhány év múlva csak iskolai célokra lesz már alkalmas. Az új terv szerint a haditengerészet 4 év alatt újja lesz szervezve, holott a költségvetés keretében a harcra készséget csak 11 év alatt érhetné volna el. Beszélt azután a tengerészeti parancsnok a polai munkálatokról, amelyeket már az orosz-japán háború tanulságai alapján fognak intézni, majd válaszolt Fortnak a 16 dinamó-gépre vonatkozó kérdésére s kifejejtette, hogy ez a megrendelés már azoknak a tárgyalásoknak alapján történt, amelyeket a hadügyi kormány az osztrák és a magyar ipar részletése tekintetében a kereskedelmi miniszterekkel folytatott. A magyar ipar és mezőgazdaság a haditengerészet körében nem részesül kiváltságban, de az őt megillető rész nem vitatható el tőle. Még néhány részletkérdésre válaszolt a tengerészeti parancsnok, megjegyezvén, hogy a belpolitikai ellentéteket érintő vitát figyelmen kívül hagyja, mert ahhoz neki semmi köze.

Pitreich közös hadügyminiszter a részletek során válaszolt Tollingernek. A hadügyi vezetőség a szigorú takarékoság elveit tartja szem előtt. A kormány tőle telhető és köteleltsége szerint támogatja az ipart pontosan a kvóta aránya szerint s nem tesz különbséget a gyárak közt, hanem a pályázatot mindannyiszor kiírja. Az újságközlemények nem feleltek meg a valóságnak.

Még **Krobatin** tábornok olvasott fel táblázatos kimutatásokat az arsenál munkájáról, megrendeléseiről és aztán a delegáció részletekben is megszavazta a tengerészeti költségeket.

Az elnök kérte a delegátusokat, hogy a hét végén teljes számban jöjjenek vissza Budapestre, hogy a záróülések határozatképesek legyenek, s $\frac{3}{4}$ 5-kor berekesztette az ülést.

A kereskedelmi költségvetés.

Budapest, június 1.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután folytatta a kereskedelemügyi tárca költségvetésének tárgyalását. Az ülésen **Falk** Miksa elnököt, a kormányt pedig **Hieronymi** Károly és gróf **Serényi** Béla képviselték.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Az elnök megnyitotta az ülést s aztán áttértek a költségvetés folytatolagos tárgyalására. Az államépítészeti hivatal tételénél **Justh** Gyula helyesli, hogy az utak építését már a nyár folyamán megkezdik. **Mezőssy** Béla, **Miklós** Ödön és **Zichy** Aladár fölszólalása után a kereskedelemügyi miniszter kér szót.

Hieronymi Károly: Minthogy 1904-re három millió korona van utépitésre előirányozva, ez összeg tulinomó részét földmunkákra fogja fordítani. Az államépítészeti hivatalok statusrendezését az 1904. évi költségvetésnél fogja foganatosítani. A miniszter fölvilágosításai után a tételt elfogadják.

Az ipari és kereskedelmi szakoktatás tételénél **Justh** Gyula rámutat arra a helytelen idegenkedésre, amelyely a kereskedelmi és ipari pályák iránt viseltetnek.

Bedő Albert: Az iparoktatás terén fejlődést konstatal, a felső iparoktatás fejlesztésére internátusokat kér, az iparostanulók számára pedig otthonokat.

Neményi Ambrus: Költségvetési szempontból tesz megjegyzést. Az átruházás jogát csak kivételesen adja meg s azt óhajja, hogy ezt kifejezésre juttassák a jelentésben.

Komjáthy Béla: A szakoktatás ellen kifogást soha sem tett, de a nem tudja, van-e erre pénze és terve a miniszternek. Kérdi a minisztert, mit akar a szakoktatással elérni és milyen eszközökkel rendelkezik?

Gróf **Zichy** Aladár: A szövetkezeti ügyre hívja föl a miniszter jóakarátát.

Komjáthy Béla: A szövetkezeti eszmét helyesen tartja, de a boltokat fölállító kereskedelmi szövetkezeteket, különösen pedig a kocsmáknak szövetkezeti alapon való fölállítását határozottan helyteleníti, mert diskreditálják a szövetkezeti eszmét.

Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter hosszabban nyilatkozik az iparoktatásról. Hét hónapja miniszter csak s ez idő alatt mélyreható reformokat készítenie lehetetlen volt. Az csak hevenyészett munka lett volna. Az iparoktatásról kijelenti, hogy internátusokat óhajt fölállítani. Az ezzel való kísérletezés mindenütt bevált. Az iparosokat szívesen támogatja gépekkel is.

Komjáthy Béla fölszólalása után **Hegedüs** Sándor hivatkozik az eddigi kereskedelmi miniszterek iparfejlesztésére. A gyáripár terén is nagy a haladás.

Hieronymi Károly: Elismeri, hogy az iparfejlesztés terén egy lépést sem tehet, melynél ne Hegedüs Sándor hasznos kezdése után kellene indulnia. **Justh** és **Komjáthy** szintén elismerik Hegedüs érdemeit.

Az ipari és kereskedelmi célok tételénél **Justh** és **Komjáthy** szólalnak föl és az önálló vámterület fölállítását követelik.

Hieronymi Károly miniszter kijelenti, hogy az önálló vámterület dolgában most nem nyilatkozik. A kartell-kérdés mielőbbi rendezését óhajja törvényhozásai uton. A törvényjavaslat már készen van és az igazságügyminiszter hozzájárulása után anketé elé viszi.

Komjáthy Béla nem tartja jogosultnak azt, hogy **Hieronymi** megtagadja a választ az önálló vámterületről.

Hieronymi szerint a vámkérdés tárgyalás alatt van.

A tételt megszavazták.

A posta- és táviró tételét gróf **Zichy** Aladár fölszólalása és **Hieronymi** miniszter fölvilágosítása után elfogadják.

Az államvasutak tételének és az államvasuti tisztviselők fizetésrendezéséről szóló javaslatnak tárgyalását pénteken délután öt órára tűzték ki. Ezzel az ülés véget ért.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, máltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, június 1.

Dalnyt elhagyták az oroszok. Előbb azonban rettenetes pusztítást vittek véghez benne és kikötőjét elsüllyesztett hajókkal elzárták. Feladták az oroszok Talienvant is, melynek erődje még a kínaiak idejéből származik és melyet Hameken porosz hadnagy épített újra fel. Ezért a két városért kardcsapást sem kellett a japán csapatoknak tenniük, pedig mind a kettő rendkívül nagy nyereség Oku hadserege részére. Dalny és Talienvan ugyanis a Liaotong-félszigetnek két legjobb kikötője és a japán torpedónaszádok máris buzzgón dolgoznak kitisztításán és szabadrá tételen. Ha ezeket a munkálatokat befejezték, a japánok nemcsak hazájukkal jutnak kényelmes összeköttetésbe, hanem betegeik és sebesültjeik elhelyezése miatt sem kell többé aggódnik.

Mindamellett sok akadályt kell még legyőzniük, mielőtt Port-Arthur tulajdonképpeni megostromlásához foghatnának. A Kincsuból az erőd vezető uton még három szorost tartanak az oroszok megszállva, azonkívül a hegyi uton való előnyomulás és a nehéz útegeknek szállítása rendkívüli nehézségekkel jár. Ezért vannak a japánok elkészítve arra, hogy e hó 15-ike előtt nem juthatnak Port-Arthur közvetlen közelébe. Ugy látszik különben, hogy az erőd bevehetlenségéről terjesztett híresztelések egy csöppet sem aggasztják őket, minthogy ezekkel szemben a Port-Arthurból Niucsvangba menekültek valamennyien azt állítják, hogy az erőd helyzete kétségbeejtő. Hogy az élelmickek ára máris olyan, mintha éhínség volna, úgy hogy naponként több kínai hal meg éhen.

Magáról a manduriai harcetről nem érkeznek megbízható jelentések. Kuropatkinnak Port-Arthur felszabadítására való előnyomulását ma sem erősítik meg és arra nézve sincsen biztos adatunk, hogy Kuroki Mukden felé közeledik. Ugy látszik, hogy az ellenséges hadseregek még nincsenek olyan közel egymáshoz, mint néhány nappal előbb híresztelték. Ha azonban Kuropatkin mégis előnyomulna, ennek csak az a célja lehetne, hogy a japán sereg hadosztályait egyenként találja meg és egyenként verje meg. Hogy ez a terv lehetséges-e, azt nem tudjuk megítélni, mert nem tudjuk, hogy a japánok mennyi csapatot szállítottak Takusannál partra, és nem tudjuk, hogy ezeknek sikerült-e már vajjon Kuroki főhaderejével egyesülnie. Ha igen, akkor Kuropatkin végzetes kelepébe kerülhetne.

Port-Arthur ostroma előtt.

Pétervár, június 1.

Ugy látszik, hogy az orosz főhadiszálláson már számolnak azzal az eshetőséggel, hogy a második japán hadsereg, amely Oku parancsnoksága alatt Port-Arthur előtt operál, rövid idő múlva meg fogja támadni Liáojiangot. **Kuropatkin** erre való tekintettel megparancsolta, hogy Liáojiangból, Mukdenből és Karbinból az összes asszonyokat és gyermekeket eltávolítsák. **Kuropatkin** már hetekkel ezelőtt kijelentette, hogy az orosz haditerv megköveteli a Karbinig való visszavonulást.

London, június 1.

Kínai emberek, akik Port-Arthurból Niucsvangba menekültek, azt mondták a

Daily Mail tudósítójának, hogy *Port-Arthur* helyzete kétségbeesett. Az élelmicikkek ára olyan, mintha éhínség volna. Az oroszok kínai elesésre vannak szorulva, de még ez is méregdrága. Az ellenséges ágyuk egész utcákat elpusztítottak. Alig mulik el nap harc nélkül és a kórházak tele vannak betegekkel és sebesültekkel. A halottakat messzire elviszik s minden szertartás nélkül elássák. A várban és az előművekben legföljebb tízezer orosz katona van. A tenger felé lévő erődök legénységét a legszükségesebbre redukálták. A megrongált hadihajók kijávitását már régen abbahagyták. Mihelyt a japánok megkezdik az ágyuzást, azonnal becsukják az összes boltokat és tüzeteket. A lakosok egészsége általában jó, de nagyon sok kínai meghal az éhségtől. A parancsnok kihirdette, hogy a lopást ezentúl halállal fogja büntetni. A vasut egészen Kincsiig el van pusztítva.

A keletázsiai Moszkva.

London, június 1.

Körülbelül ötszáz kínai, akinek sikerült Dalnyból elmenekülnie, a múlt kedden érkezett Csifuba. Ezeknek az előadása tele van ellentmondással, de abban valamennyien egyetértenek, hogy *Dalny* lángban áll. Némelyek azt mondják, hogy az oroszok elszűszítették a kikötőben levő ágyuzásukat és torpedórombolókat. Az összes kereskedelmi hajókat elpusztították s még az idegenek házaát is elégették. Az aknákat, amelyeket az oroszok Dalnyban raktak, a meggyújtáskor csütörtököt mondtak.

Élsúlyedjt japán hajók.

Pétervár, június 1.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből mai kelettel: Az *Azama* japán cirkálóhajó elsúlyedéséről nem jöttek határozott hírek. Megbízható forrásból arról értesülnek, hogy a *Kerr*-öbölben egy torpedónaszádon és a *Miakon* kívül még egy cirkáló is elsúlyedett. A *Fuivól* az a hír, hogy a Naodao-szigetnél szirtbe ütközött, hol japán naszádok örökölnek felette.

A manduriai harctér.

London, június 1.

Sem *Kuropatkin* előnyomulását *Port-Arthur* felszabadítása végett, sem *Kurokinak* Mukden ellen való előnyomulását nem erősítik meg. A *Morning Post* tudósítója, aki most érkezett vissza Mukdentől keletre tett többnapos kirándulásáról, azt jelenti Mukdenből, hogy az egész vidéket nyugodtnak találta; néhány faluban még azt sem tudták, hogy háboru van.

A *Times* magánhajója dróttalan táviratban a következőket jelenti Hajmunba:

Kuroki táborából nem kaptam újabb híreket. Az oroszok az egész lefolyt hónapban meglehetősen nagy csapatokkal és tüzérség által támogatva, támadásokat intéztek a japánok ellen. Ezek az orosz csapatok ötezer emberből állottak.

A *Standard*nak jelentik *Kuroki* főhadiszállásáról: Az ellenséges hadseregek még nincsenek oly közel egymáshoz, mint eddig jelentették. Ismételt kémiszemlék megállapították, hogy Föngvangesöngtől tizenöt kilométeren túl nem jutottak el orosz csapatok. Ugyanez a lap arról is értesül, hogy az oroszok hadseregük zömét Liaojiang körül koncentrálják és a hegyek között levő hadállásaik megerősítésével vannak elfoglalva.

Orosz szépítgetés.

Pétervár, június 1.

A *Ruszkij Invaliddal* közlik, hogy az 1900-ban a kínaiaktól elhúzott ágyuk, melyekkel az oroszok kincsi hadállása volt felfegyverkezve, a Krupp-féle ágyugyárból eredtek, de olyan különböző alakúak és nagyságúak voltak, hogy ugyszólván minden másodikhoz külön ki-

képzett szolgáló legénység volt szükséges. Ezért már évek előtt felmerült az a kérdés, hogy az ágyukat nem kell-e a muzeumokba küldeni. Csak azért nem tették ezt meg, mert az ágyukkal egyidejűleg lövészeret is ejtettek zsákmányul a kínaiaktól.

HIREK

Budapest, június 1.

— **A szerb kereskedők elutazása.** A főváros vendégei, a szerb kereskedők, háromnapos ittdűzés után ma délután félkettőkor elutaztak Budapestről. A délelőtti folyamán még megtekintették a központi vásárcsarnokot és a kereskedelmi muzeumnak a városligeti iparcarnokban levő állandó kiállítását s szemléjük végeztével a keleti pályaudvarra mentek. A bucsuzásra megjelentek a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöksége és választmánya, a székesfőváros küldöttsége és a budapesti szerb kolónia számos tagja. A szerb kereskedők a peronon gyülekeztek s vezetőjük, *Pavlovits* Milán belgrádi nagykereskedő a bucsuzásra megjelent hivatalos személyiségeknek lelkes beszédben köszönte meg a szíves vendéglátást s egyben meghívta a magyar kereskedőket Belgrádba. A beszédre *Harasztí Jellinek* Henrik, a Magyar Kereskedelmi Csarnok elnöke válaszolt, éltetve a szerb-magyar barátságot. Ezután dr. *Melly Béla* tanácsnok a székesfőváros nevében mondtó néhány szíves bucsuzót, mire *Pavlovits* Milán elnök meghatottan köszönte meg a főváros vendéglátását. Pont félkettőkor a különvonat lelkes éljenzés és zivizálás közben kirobogott a pályaházból.

— **Boris nagyherceg orgiái.** A háború keserves mulatság, különösen, ha olyan hosszasan elhúzódik, mint amilyennek az orosz-japán háború is indul. Közben olyan szünetek is vannak, hogy a háború olyan olyankor nem is egyéb voltaképpen, mint hadgyakorlat. Bizony megkivánják a harcosok közben a szórakozást. A kisebbek is, meg a magasabbraugak is. Hanem a *Le Rappel*, ez az oroszbarát francia lap a pétervári tudósítója értesítése alapján különös dolgokat ír arról, hogyan mulat például *Boris* nagyherceg a harctéren. Péterváron e szerint azt a hírt terjesztették, sőt izgatták is a lakosságot, hogy míg az orosz katonák a harctéren véreznak, *Boris* nagyherceg Liaojiangban valóságos orgiákat rendez a *Vörös Kereszt Egyesület* ápolónőivel. A jalu vereséget követő napon nagy tömeg vonult *Boris* nagyherceg atyjának, *Alexzej Alexandrovics* nagyhercegnek, a tengerészet főparancsnokának lakása elé. A tömeg behatolt a palotába, megjelte az udvarmestert és két, segítségére siető katonát súlyosan megbesebített. Azután kövekkel a palotának valamennyi ablakát bevették. A tüntetésnek rendőrök és kozákok vetettek véget.

— **Valami egy főhercegről.** Bécsben beszéltek valamit egy főhercegről, sőt az újságokban is kinyomatták. Nem éppen hivatalos dolgokat mondtak ezek a hírek a főhercegről, bár éppen csak jelezve voltak, s hogy egy bécsi szállóban történt az eset. Szóval, nagyon homályos história s csak két szempontból lehet éppen fölemlíteni. Először is mert illetékes helyről érdemesnek tartották a dolgot demontálni s a hivatalos cáfolatot a bécsi újságok ma közölték is. Másodsor — s ez az érdekesebb vége a dolognak ránk nézve — a bécsi lapok azt is megjegyzi, hogy a mendemonda Budapestről került hozzájuk. Csak ugy általánosságban Budapestről, tul a Lajtáról. Hát akkor minek adtak helyet a hasábjainkon egy olyan esetről szóló kősa hírnek, amely náluk történt állítólag, de ilyen megbízhatatlan kerülfő uton került hozzájuk? Mert, hogy most cáfolniok kell, a híresztelés származásának ez a kis eltólasa nem valami sokat ér.

— **A margitszigeti rózsaszünnap.** József főherceg és családja Klotild főhercegnő, József Ágost főherceg pontban 5 órakor érkeznek a vasárnapi rózsaszünnapra. Megtekintik az összes

látinvalókat, megjelennek a hangversenyeken és végignézik a regatta felvonulását is. Három színház is épül a Margitszigeten és az összes budapesti elsőrendű művészek összefognak, hogy a népszanatoriumok alapját gyarapítsák. A sporttelep elején épül a Népszínház színpada a tribün előtt, ahol az előadás déltől 1/2 5-kor kezdődik. *Vidor Pálné*, aki ezt az előadás rendezi, igen gazdag műsort állított össze. A középzigeten, a főhercegi kastély előtt fölépül a másik színpad. A kis Hajós Mariskának külön színpadja lesz alsósziget végéig előt.

— **A tévedés.** Hát a csehek nagyon szégyenlik magukat miattunk, magyarok miatt. Ez most nyilvánosan, a nagyvilág előtt kitűnt. Borzasztó az nekik, írja egyik újság, hogy őket minden alkalommal magyaroknak nézik és hogy ez éppenséggel nem hizelgő rájuk nézve. A nagy szomorúságra különben a következő eset adott ezuttal okot: A prágai *Szokol* tornaegyesület labdarugó-csapata nemrég *Arras* francia városában versenymérkőzést rendezett az odaváló labdarugó-egyesülettel. Ez alkalmából egy párisi szépirodalmi folyóirat, a *Le Monde Illustré* cikket írt erről a látogatásról, de a cseheket nyilván magyaroknak nézte, mert tudósításának azt a címet adta: *A magyar szokolisták Arrasban*. El van mondva, hogy a cseh labdarugókat az éppen *Arrasban* időző *Loubet* köztársasági elnök is kihallgatáson fogadta s szintén magyaroknak gondolva őket, ezt mondtotta nekik:

— Önök a mi legjobb barátaink.

Ez bántja most olyan szörnyen a csek lapokat, amelyek vezércikkekben hívják föl a Szokol-egyesületet, hogy világosítsa fel *Loubet* elnököt az ő tevedéséről. Ők nem magyarok, ők csehek és isten ments, hogy őket magyaroknak nézzék, mert erre ők nem büszkék. Hát mit csináljunk, elviseljük.

— **A Magyar Irók Segélyegyesülete** tőkéje a folyó évben eddig a következő, készpénzben befizetett alapítványokkal gyarapodott: néhai *Tóth Lőrinc* hagyatékából 400 K., *Asbóth János* 400 K., *Pesti Hazai Első Takarékpénztár* 500 K., néhai *Landau Horác* örökösei 2000 K., *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* 500 K., *Justh Gyula*, néhai *Justh Zsigmond* emlékeztetere 1000 K., *König Gyula* adománya 50 K. Továbbá *özvegy Pulszky Ágostné* alapító alapítványán felül még 200 koronát és az Első Magyar Általános Biztosító Társaság alapító szintén alapítványán felül ugyancsak még 200 koronát adott rendelkezésre. Az egyesület igazgatóbizottsága mai ülésében szavazott halás köszönetet az alapítványokért és adományokért. Az egyesület elnöke báró *Eötvös Loránt*, titkára dr. *Kozma Andor*. Az egyesületi folyó ügyeket *Kozma Andor* írótarunk intézi Budapest, Vigadó-tér 1. sz. alatt; az egyesület pénztárát a Magyar Földhitelintézet kezeli Budapest, Bálvány-utca 7. szám alatt.

— **Insultált külügyminiszter.** Pétervárról jelentik a következő esetet: Az egyik sétatérn *Dolgorucki* herceg, aki gróf *Lamsdorff* külügyminiszternek régi politikai ellenfele, elébe állott a külügyminiszternek, durva szavakkal támadt reá s mikor a miniszter a támadás ellen tiltakozott, öklével az arcába csapott. A botrányos jelenetre nagy népcsoportul támadt, majd rendőrök is jöttek, akik a támadót le tartóztatták. A herceg, aki II. Sándor cárnak morganatikus házasságból származó fia s annak idején jelölt volt a bolgár fejedelmi trónra, nem fejtett ki ellentállást.

— **Halálozás.** Özvegy hatvani *Deutsch Bernátné*, született *Weiss Laura* ma délután 66 éves korában szívvelhűdésben elhunyt. A fenkölt lelki urhölgy életének utolsó éveit kizárólag családja körében, teljes visszavonultságban töltötte. Egy évtized előtt elhunyt férjének, hatvani *Deutsch Bernátnak*, a nemes emberbarátnak emlékét több nagy alapítvánnyal örökölte meg. A temetés a halottasházból, Nádor-utca 3. penteken délelőtti tíz órakor lesz.

Kuzma Adolt szász-tótpelsőci ágostai evangélikus lelkész, a zólyomi egyházmegye alespese tegnapelőtt hatvanöt éves korában meghalt. Sopronból táviratozzák: *Patzenhofer Konrad* cukorgyáros 83 éves korában *Surányon* elhunyt. *Patzenhofer* 1850-ben, mint egyszerű gépgyári szerelő kezdte meg pályafutását és most mint nagy vagyon birtokosa halt meg. Temetésén a sopronmegyei *Czinfalván* megye végében, ahol az általa alapított cukorgyár áll fenn. Halála megyeszerzte nagy részvétet keltett.

— **Vizpazarlás.** Eddig az volt a közhit, hogy túlságosan sok szeszest italt fogyasztunk s támadt sok alkohollelenezés felbuzdulás. Kájlinger vízvezeték igazgató ezzel szemben, beszámolója a havi vízszállításáról, kimutatta, hogy az a pénz, amit pezsgőre elpazarolunk, talán még kevesebb, mint amit a vízpazarlásban dobálunk ki. A házi felszerelések silányak. Emiatt az elfogyasztott viznek egyharmada kárba vész s ez az átlagos évi ötvenmillió vízfogyasztás mellett tizenhat és fél millió köbméter, haszon nélkül elfolytatott viznek felel meg. Kájlinger igazgató fantáziája ennél a tételnél valóságos költői szárnyalást vesz és kimutatja, hogy az így kidobott pénz egy kis rotschildi vagyon kamatjának felel meg. A víz előállítási költsége köbméterenként 7-153 fillér. Következésképpen a felszerelések rossz karban tartásából a közönségre évenként 1,180,000, azaz egymilliószáznyolcvanezer korona teher hármlik, és pedig olyan teher, amely rendszabályunk következtében folyton növekszik, s amely tehernek a közre legesekélyebb mérvű hasznát sem tudjuk kimutatni. A közönség még az így elpazarolt 1,180,000 korona értékű víz leszámitása mellett is majdnem kétszeresét fogyasztja, amennyit a legtöbb nagy európai város s így Berlin is, lakosai számára juttat. Kájlinger mértékletességre int. S bár így nem tarthat számot arra, hogy Kneipp páter és a víz más apostolai sorába kerüljön, mégis szép, hogy a mai alkohollelenezés világban felémelte intő szavát, hogy azért a vízfogyasztásban sem kell a szélsőségig mennünk...

— **A nyiregyházi új katolikus templom.** *Samassa József* egri érsek bőkezűségéből monumentális építészetiünk hatalmas alkotással gazdagodott meg. A nagyevű főpap, ki 1902-ben az aacheni székesegyház történeti nevezetességét magyar kápolnájába vonult arany-miséjét megünnepelni, itthon azzal örökítette meg a ritka évforduló emlékezetét, hogy közel egy millió korona költséggel Nyiregyházián pompás román bazilikát építtetett. A háromhajós, kéttornyos bazilika *Nagy Virgil* műszaki tanácsos és *Kommer József* műépítész tervei szerint az ugynevezett átmeneti stílusban épült és ugy hatalmas arányaival, mint a legapróbb részletekben is föltülműjja összes románkori templomainkat. Miután a festmények, szobrok és domborművek mind magyar művészek alkotásai, a legnagyobb elismeréssel kell adoznunk az egri érseknek, hogy műtörtenetünket meggazdagította. A templom immár teljesen felszerelve várja fölszentelését és az egri érsek épp tegnap járt inkognitóban *Szmrecsányi Lajos* kanonokkal Nyiregyházián, hogy megsejmelje a monumentális alkotást, mielőtt átadnák rendeltetésének.

— **Házasság.** Ma délben ment végbe nagy fényűző *Széchenyi Yella* grófnőnek, gróf *Széchenyi Aladár* és neje szül. *Andrássy Natália* grófnő leányának esküvője gróf *Haugwitz* Henrikkel a budai Mátyás-templomban. Az esketési szertartást *Kohl Medárd* püspök végezte fényes segédlettel. A néz nép nagyobbára gyönyörű díszmunka ruhában jelent meg s az esküvői menetet régi magyar szokás szerint a násznagy vezette, kezében a menyasszony színeivel felszallagozott pálcával. A násznagy gróf *Andrássy Gyula* volt. A vendégek között ott láttuk a polihai világ számos előkelőségét, köztük gróf *Góchoveski* külügyminisztert. Az esküvő után a nászvendégek gróf *Karátsonyi Jenő*nek, a menyasszony nagybátyjának krisztinavárosi palotájába hajtottak, ahol nemskora a magyar és osztrák arisztokrácia színe-java a palota műkínéséről híres disztermeiben lakomára gyűlt össze. Ay ifjú pár délután 5 órakor nász-utra indult a *Haugwitz* grófok birtokára, a St.-Pölten mellett levő *Waldba*.

Dr. *Kuthy Dezso* egyetemi magántanár, az Erzsébet-szanatórium igazgatója ma esküdt őrk hűségét a Calvin-téri református templomban báró *Huszár Ibonának*, a kiváló festőművésznek. Az esketést *Papp Károly* református lelkész végezte.

Mukranecz Gyula gyógyszerész június 4-én esküszik örök hűségét *Otllyk Rózsika* kisasz-

szonyának, *B. Otllyk József* államvasúti ellenőr leányának a VII. kerületi plébánia-templomban. Meneshelyi *Chirke Lajos* eljegyezte *Proféth Annuska* kisasszonyt *B.-Szarvason*.

— **Paraszt-zavargások Horvátországban.** *Zagorából* nyugtalanító hírek érkeztek *Zágrábra* a parasztság aggasztó zavargásairól. A parasztok az eddigi 30—60 fillérnyi napézsám miatt lázonganak és elpusztítják a földbirtokok termését. Különösen veszedelmes a zendülés *Zlatorban* és *Stubiczában*, ahol a zavarók fegyveresen fenyegetik a nagybirtokosokat. Az idegenből hozott munkásokat a zendülők nem engedik dolgozni. *Ritter, Halter* nagybirtokosoknak szőlőt a zendülők teljesen elpusztították s a zágrábi érseki uradalomhoz tartozó konczinai birtokon is tömérdek kárt okoztak. A zendülők a birtokokhoz tartozó épületeket valóságos ostrom alá fogták és *trombitaszóval adtak jelt a rohamra*. A zavargás folyton terjed s a birtokosok annál inkább félnek, mert a kormány a tavalyi véres kihágások ismétlésétől tartva, csak nagyon lanya intézkedéseket tesz.

— **Tolvaj urilasszony.** *Fenyves Ignác* kereskedő *Károly-körút 9. szám* alatt lévő üzletébe pár héttel ezelőtt két nő állított be vásárlás ürügye alatt s eltávoztak a nélkül, hogy valmit vettek volna. Távozásuk után azt vette észre a tulajdonos, hogy 80—90 koronát érő selyem eltűnt. Tegnap a kereskedő egyik segédje felismerte az utcán az egyik asszonyt s átadta egy rendőrnök. A főkapitányságon megállapították, hogy az illető *Vörös Alfonz*né, született *Vende Gizella* s egy ügynök neje. Letartóztatták.

— **A konitzai vérvád.** *Berlini* tudósítónk jelenti, hogy szenzációs fordulat állott be a konitzai gyilkosság körül hosszú idő óta folyó vizsgálatban. A bíróság megtalálta a titokzatos bűntény fonalát. Minden jel arra vall, hogy *Maszlov* munkás és sógora, *Berg* lakatos gyilkolták meg *Winter* gimnáziumi tanulót. A vizsgálóbíró házkutatást tartott *Maszlovnak* és rokonainak lakásán és ez a motozás meglepő eredménnyel járt. A kályhában elégett ruhaneműeket találtak, amelyek teljesen megegyeztek azokkal, amelyek *Winter* hordott a gyilkosság idején. A ruhafoszlányokat összehasonlították a meggyilkolt tanuló holttestén talált ruhadarabokkal és azt találták, hogy a posztó ugyanaz, a gombok is teljesen azonosak voltak. A meggyilkolt *Winter* holttestén és a ruha rongyain barnás-vöröses macskaszőröket találtak, *Maszlov* lakásán pedig ráakadtak egy takaróra, amelynek a szőre ugyanolyan. A fiu holtteste egy újságlapba volt göngyölve. Ez a berlini újság, — mint a vizsgálóbíró kiderítette — Konitzban csak a vendéglőbe járt mutatványképpen és a vendéglős azt vallotta, hogy a gyilkosságot megelőző napon *Maszlov* magával vitte a korcsmából ezt a berlini újságot. A vizsgálóbíró elrendelte *Maszlov* letartóztatását. *Halberstadt*ban egy gyárban akadtak rá és elfogták sógorával együtt.

— **Lopás egy gimnáziumban.** Május 30-án a II. kerületi főgimnáziumban a fizikai teremből 1000 korona értékű tárgyat loptak el. A rendőrség ma kinyomozta, hogy a tolvaj *Csihás Cseh Gyula* volt, egyetemi hallgató, aki már az egyetemen is hasonló lopásokat követett el. A rendőrség letartóztatta *Csihást* és holnap átadja az ügyészségnek.

— **Dinamittolvaj.** *Brüsszelből* jelentik, hogy *Bailleben*, az állami dinamityár közelében letartóztattak egy embert, aki dinamitot akart lopni. A letartóztatott ember csak magyarul tud s ezért kihallgatás végett elvitték *Anversbe*.

— **Mulatság.** Az *Ibolya* asztaltársaság június 19-ikén hangversenyyel és színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez a Mátyás-földön. A mulatság jövedelmének egy részét a Jókai-szobor alapja javára fordítja a rendezőség.

— **Betörés.** Az *Andrássy-út 94. számú* házban özvegy *Berger Jakabné* lakásán ma este betörők jártak. Elvitték 20,000 korona készpénzt és több értékes tárgyat. A nyomozás folyik.

— **Dalni.** Hivatalosan is megerősítettek immár, hogy *Dalnit* megszállták a japánok. A nagy orosz tengeri kikötőváros tegnapelőtt kardcsapás nélkül a japánok kezébe került. *Dalnit* körülbelül négy évvel ezelőtt építették az oroszok. Büszkén neveztek a keletázsiai Moszkvának; semmiből, mindenesetre rengeteg pénzaldozatokkal, modern várost létesítettek a szélső Keleten, gyönyörű épületekkel és modern berendezésekkel. *Dalni* a talienvani öbölben, mintegy 80 négyzet-versznyi területen épült. E területen van 25 kínai falu, amelynek lakosai nagyobbára földmiveléssel, halászzattal és kereskedelemmel foglalkoznak. *Dalni* városa három részre oszlik: az európai városra, a kínai városrésze és a tisztviselővárosra. A város közepén van a Miklós-tér, ahol az orosz közigazgatás középületei emelkednek. A cár tiszteletere elkeresztelt tőről tíz széles sugárút ágazódik el, kettős fasorral. A boulevardok nagyon szépek. A pétervári rakodópart a tengerpart mentén vonul el és nevezetessége *Dalninak*. Az európai városban vannak az üzletek és egész sor gyönyörű villa. Nevezetessége a városnak a cár leányának tiszteletere emelt katonai üdülőház is.

— **A vasutas-sztrájk után.** A vasutas-sztrájk idején fölmerült az a kérdés is, hogy azok a sztrájkoló tisztviselők, akik tartalékos tisztek vagy tiszthelyettesek, minthogy szolgálati esküjüket megszegték, megmaradhatnak-e továbbra is a tisztikar kebelében. Ezt a kérdést most döntötte el a közös hadügyminiszter egy rendelettel, amelyben utasítja a becsületbíróságokat, hogy az oly vasúti tisztviselőket, akiket a sztrájk miatt fegyelmi vizsgálat alá vontak és megbüntettek, állítsák a tisztí becsületbíróság elé, amelynek aztán kötelessége lesz megvizsgálni, vajjon az illető vasúti tisztviselő deliktuma nem olyan-e, hogy nem méltó többé a tisztí kardbójtra.

— **Szerencsétlenség az állatkertben.** Az állatkertben, a bikaviadalok arénájának építésénél ma reggel szerencsétlenség történt. *Kalán János* 56 éves munkás az épülő aréna tetején dolgozott s négyemeletnyi magasságból lezuhant. A szerencsétlen ember azonnal meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Gyilkos iskolaigazgató.** Rémes esetről adnak hírt *Bolognából*. Az *imolai* földműves-iskolában éppen tanterembe ment az egyik tanár, amikor utána rohant az intézet igazgatója és valami miatt sértő szemrehányással illette. Ebből összeszólalkozás támadt és e közben olyan dűbbe jött az igazgató, hogy revolvért rántott és lelőtte a professzort. A golyó szíven találta a szerencsétlen embert és kioltotta életét. Az iskolaigazgatót letartóztatták.

— **Tanulmányut.** Dr. *Inzelt Arnold* urológus külföldi tanulmányutra ment.

— **Öngyilkos pénztárosnő.** *Szatmár*-ról táviratozzák: *Tóth Ilona*, az itteni Európa-kávéház pénztárosnője ma megmérgezte magát. Előkelő földbirtokos leánya, kit szüleitől egy szatmári fiatal ember megszüketett, mert nem akarták hozzá adni feleségül. A leány még egyszer megkérte a szülőket, hogy egyezzenek bele a házasságba, de mivel azok erről hallani sem akartak, elkövette tettét. A fiatal ember is eltűnt *Szatmárról* és számos körülmény arra mutat, hogy ő is öngyilkos lett.

— **Pincórvizsga.** A budapesti vendéglősök szakirányu tanoncskólájában június 9-én délután lesz az évváró vizsga. A vizsgára *Glück Frigyes*, a felügyelő-bizottság elnöke meghívja az érdeklődőket.

— **A vasutas-sztrájk áldozata.** *Eszékről* táviratozzák, hogy egy *Sebok* nevű felfüggesztett vasúti hivatalnok ma reggel öngyilkossági kísérletet követett el. Kétszer mellbe lötte magát. Sebesülése súlyos.

— **Egyesületi élet.** A *Márta* jótékony-sági egyesület a *Neuschossz* Marcel királyi tanácsos elnöke alatt választmányi ülést tartott. A választmány elhatározta, hogy ősszel a *Lipótvárosban* is nyit közvetítő irodát, melyben

Nyaralók részére
Csak rövid ideig!

a legfinomabb és legtartósabb zománco főzőedény 1 kiló 70 kr. és összes konyhaberendezések

Fried Lajosnál
KERÉPESI-ÚT 57. sz.
(„Munkácsy-kávéház” mellett.)

hatalatlan olcsó árban beszerezhető míg a nagy készlet tart.

a helykereső cselédek szintén teljesen ingyen nyernék majd elhelyezését.

— **Sztrájk. Aradról** távlatossáék: Az építőmunkások tartós sztrájkja miatt az építőmesterek ma Erdélyből hozattak kőműveseket, akik rendőri segítséggel munkába álltak. Mikor azonban ezek meghallották hogy az aradiak sztrájkolnak, szintén abbahagyták a munkát és kivonultak a sztrájkanyagára. Az utakon ágatós felhívásokat osztogattak a munkások közt. Miután sárvárkásoktól tartanak, a városházán egy század katonaságot helyeztek el.

— **Vénusz Székely-forrás.** A rég ismert és hatásosnak bizonyult *Vénusz Székely-forrás* az idén új, izlésees formában kerül forgalomba. A *Vénusz Székely-forrás* az egész művelt világ orvos tekintélyei elsősorban vese- és hólyagbántalmak a légzési és emésztési szervek hurutjai valamint sapkórú és mindama betegségek ellen ajánlják, melyek ellen lythium és szénásv hatások. A dus szénásvartalom ennek a gyógyvíznek mint üdítő italnak is, az összes gyógyvizek között első helyet biztosít. Különösen gyümölcslevekekkel vagy borral keverve rendkívül kellemes innivaló.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség letartóztatta *Tóth József*-né, született *Hulász Mariát*, aki egy 200 koronás, idegen névre érkezett postautalványt beváltott. Tőtnél a férje adta át egy rendőrnök — Ma délelőtti a Mátványtérén egy bérkocsi elgázolta *Kolompár Ferenc* szegényzenész 3 éves fiát. A mentők a Rókusba vitték.

A torador.

— Beszélgetés a bikaviadorral. —

Egyik elegáns budapesti kávéházban különös csoportosulás volt az este. Futózként terjedő hír toborozta össze a kíváncsiakat.

— Látja már a toradort, a bikaviadort? Nem? ... Ott ül annál az asztalnál... Az a beróvált arcú, szép fiú, — asszal a rettenetes forradással az arcán.

Csakugyan *Pouly* fiú volt, a nálunk máris híres torador, a kiúek mérközéseit feszült kíváncsisággal várja a közönség. Háromnapos utasa után kisé sápadtan, de fiatalos jókedvvel érkezik meg tegnap. Alkalmam volt beszélgetni ezzel az érdekes emberrel, a kiúek élet-pályája a halálkísértés, diadala a kiúmiótt vér, tehetege pedig a bravuros vakmerőség. Még csak huszonnyolc éves az arának é hóse s tizen-nég éves kora óta küzd a bikával.

— Nimesben öltöm meg az első bikát, — mondta büszkén a torador — az atyám arénájában. Tizen-nég éves gyerek voltam s az atyám nem is gondolt arra, hogy már a porondra bocsásson. Egy napon belopódtam a küzdőtérre és akkor vettek észre csak, amikor már szemben állottam a bikával, spádámmal a kezemben... Rettenetes pillanat volt. Ma is emlékszem rá. Emlékszem azokra a vérbenforgó vad szemekre, arra a bódúlstre, amelylyel az állat nekem rontott, s nekem megfagyott ereimben a vér De a lámpálás csak pillanatig tartott. A halálos veszedelem s az önvédelem ösztöne felavatott matadorra... Látja ezeket a forradásokat az arcomon? Eme az bika szarva által a bal orcimba tépett seb emléke; Marseilleben kaptam. Emezt az állam miatt szintén ott. A tetemen azonban még sokkal csinosabb ilyen emlékeim vannak.

— Valamennyi mérközésük közt azonban legveszélyesebbek voltak azok, amelyeket nem napvilág mellett, hanem villanyfényűnél rendeztünk. A budapesti viadalokban tehát el kell önknek készülvé lenniük minderre. A villamos fény erős intenzívítása elkápráztatja a bikát s az indulatának rohamai ilyenkor kiszámíthatatlanok. De különben is éjjel sokkal vadabb az állat. Határozottan hátrányban vagyok ilyenkor a bikával, mert nem figyelhetem meg annyira a szeméjársát. Az állat tekintete bizonytalan, a mesterséges fény bántja; már pedig a mi mesterségünk lényege az, mint a vivőé; a támadó tekintetéből lesni a mozdulatait. A viadalok statisztikája szerint a villamos fényűnél rendezett mérközések a legveszélyesebbek... csak hogy emberi vér folyik ott. Minden második

viadalnál történik valami, amire nem számítottunk. Nemrég így pusztult el a nagyatyám szántén villamfény mellett...

— Vádozták a viadalokat a vérességük miatt, — mesélte tovább a matador — különösen pedig a lovak felkoncoltatása miatt. Higye el, uram, én magam is, valahányszor a ló fel-tépett hassal kiforduló belekkel esik össze a bika dőfése alatt én magam is elfordulok. Ez a mulatság már tulságosan bestiális. Franciaországban páncélvédőt tesznek a ló hasa alá; ily módon a ló nem pusztul el. Hogy hát akkor mire a ló a küzdelemben? Megmagyarázom. A spanyolok azt szeretik elhitetni a közönséggel, hogy a ló felkoncolása szükséges a bika vadítására. Egy vagy két ló vére csakugyan vadítja, de ha tíz-tizenegyet lovat ökleit fel, és a bikát annyira kifárasztja, hogy a matador könnyen végez vele. Akkorra szinte kimerült már az állat... Az önkünl előírt viadali szabályok tehát mindenképpen veszedelmesebbek ream nézve, mert én a bikát erejének teljében fogadom, még pedig — fegyvertelenül!

— A budapesti közönség, amely először lát bikavíadalt, bizonyára meglepetve fogja a mi bikáinkat fogadni. Mert arról legyen szives tehát felvilágosítani a közönséget, hogy ezek az apró bikák sokkal féltímesebb ellenfelek az önk tenyészbikáinknál. Ezen állatok, amelyeket magunkkal hoztunk, először kerülnek mérkőzésre. Teljesen vadon nevelkedtek, a tengerparton többkilométernyi elkertelt helyen, soha istállóban nem voltak, a szabad ég alatt esőben és hóban nőttek fel. Most vasketrecben várják a mi mérközésünket.

Mind ezt ayugodtan, hivatásának nagy szeretetével mondta el a torador. Nem csodálkoztott azon, hogy kíváncsi érdeklődés veszi körül. Azonban annyit megjegyezett, hogy a közönség csak az arénában tud gyönyörködni. Akkor szép a publikum, mikor az izgalom tükrözik minden arcról, villogó asszony szemekből...

A Dreyfus-ügy szenzációja.

Páris, június 1.

A Dreyfus-ügy revíziója iránt már megcsappant érdeklődést hirtelen felélenkítették azok a katonatisztek, akik megvesztegetett tanúkat állították a rennesi hadbírószék elé és bűneik elpátlátása végett meghamisították a hadügyminisztérium könyveit. Tudvalevőleg *Cernuschy* az osztrák-magyar hadseregből katasztított lovassági hadnagy volt a megvesztegetett tanu. A hadügyminisztérium tisztviselője, *d'Auriche* szegados, aki már néhány napja a Mont-Valerienen ül, meghamisította a vezérkar könyveit, hogy nyoma se maradjon a hamis tanuvalloimasnak és a megvesztegetés költségeinek. Ezt az új bűntettet nem védi már az az amnesztia, amely a rennesi pör előtt elkövetett kénkedés, okmányhamisítás, a hamis tanuvalloimas és a hamis esku bűneit elvonta a megtörles elől. De e por után elkövetett bűntettek az amnesztia nem vonatkozik.

Kiderül, hogy 1899 után is Gallifet vezérkara folytatta a hamisítások támogatását, hamis tanuvalloimasok beszerzését *Boussieffre* és *Gonse* tábornokok vezérkarának szellemében és hogy *Waldeck-Rousseau* nevével a jezsuita ravasz-ságban fölnevelt katonai párt rutina visszéit. Most tudják már, miért távolított el *Waldeck-Rousseau* négy évvel ezelőtt *Gallifet* tábornokot a kabinetből, és az is kiderült, hogy *Waldeck-Rousseau* azért rendelte el az amnesztia, hogy saját katonai munkatarsait ne legyen kénytelen a vadlottak padjára vinni. A most felfedezett hamisítások azt bizonyítják, hogy *Gallifet* és tábornokai ugyanazokkal a tisztátalan eszközökkel vitték keresztül Dreyfus második elíteltetését, amelyeket *Mercier* és *Boussieffre* az első hadbírószék előtt alkalmaztak.

Gallifet érzi, hogy nagy vadak terhelik őt. Követeli a *Patrie*-ban, hogy állami törvényszék elé állítsák, amely előtt nyilatkozni fog. Tudja mindenki, mit fog mondani az ősz tábornok.

— Minthogy a bűntettet maga-arangu tisztok követték el, meg akarom kimélni az országot és a hadsereget a bűnök felfedezésének szegényétől.

Az ország becsületeért Gallifet maga is dédelgette a bűnt. *d'Auriche* és *François* úzelmel megvilágítják a vezérkar bűneit és megkönnyítik a rennesi ítélet revízióját.

Gregoir d'Auriche körülbelül 60 éves ember, a becsületrend tisztje és nemrég az irodafőnök állására jelölték. Hamisítás miatt kell majd felelnie a bíróság előtt. *Jules Auffray*, az ismert nacionalista képviselőt választotta védőjéül, ugyanast aki a Zola-pörben az eskudtszéki terem hallgatóságát szervezte. Rennesben *Auffray* résztvett a vezérkar tanácskozásában és *Mercier* intrikáiban. *François* kapitányt már a *Cernuschy* afférban emlegették, ő volt az a tiszt, akit a vezérkar meghívásából Nizzában fölkereste *Cernuschy* és annak hamis tanuvalloimasát előkészítette.

Páris, június 1.

A *Humanité* Combes miniszterelnök csófolata dacára azt írja, hogy *d'Auriche* ügyével összefüggőleg még három tisztet tartóztatnak le és pedig *Rullin* alezredest, *Marechal* századosot, mindkettőt *Luneville*-ben és *François* oermontit századosot. Az *Humanité* azt hiszi, hogy *d'Auriche* összeköttetésben állhatott ezekkel a tisztekkel, hogy eltávolíthassa a pénztári könyvekől a *Cernuschy* vonatkozó bejegyzéseket és így elkerülje a semmitószék büntetőtanácsától megindított vizsgálatot. Hivatalosan az *Humanité* e híret tévesnek mondják.

A nacionalista lapok *d'Auriche*-t határozottsággal védik és cselszövény adoztatának mondják, mert ő szerintük a törtéleket nem csaisai száundékból tette. A hadügyminiszter rendelkezésre álló titkos alapelbi pénzek hovaforrdítását illetőleg csak a köztársasági elnöknek szabad számadást adni és a semmitószék vizsgálatainak különbeni sigen veszedelmes következesei lehetnének. Az *Austerlitz*-nek nevezett személyiség, amely mögött *Athalin Czernuschy* tanu sejtette, hir szerint osztrak személyiség, aki *Franciaországnak nagyfontosságú katonai közléseket* tett. *d'Auriche* védője közölte egy berlini tudósítóval, hogy az ellene emelt vádak tarthatatlanok. *d'Auriche* az *Humanité* tudósítását az ő törtéleire vonatkozólag meséknek mondotta. Hir szerint az ügy elintézésa, amelyet a második párisi haditörvényszék elé utaltak, nem fog soká tartani.

FŐVÁROS

(*) **A főváros közgyűlése.** Igazi nyárius közgyűlés volt ma, melyen csak a legbuzugóbb városatyák jelentek meg. Hiába, ilyenkor már mégis csak kellemesebb a zöldben tölteni az időt, mint a füledt levegőjű tanácsteremben. A napirend is amolyan vakáció napirend volt, melyet unott, álmos hangulatban tárgyaltak le.

Interpellációval kezdődött az ülés, melyet *Bernát István* intézett a polgármesterhez a köz-ségi takarékpénztár-ügyben s a következőket kérdezte: Miben áll a tervezet, mi az akadályok annak, hogy ez az ügy még mindig nem került a közgyűlés elé, s végül hogy lehetne a fennforgó akadályokat elhárítani? *Sümeji Vilmos* arra kéri a polgármestert, hogy a hatodik kerület kútelkének rendezésére előirányzott 45.000 koronát tölje meg a felmerülő szükséglethez képest. Mind a két interpellációt kiadták a polgármesternek. A napirendre terve csupán a Pestí Hazai Első Takarékpénztár és a Jelzálog Hitelbank ajánlata kellett némi vitát. E két írtét ugyan ajánlatot tett, hogy a 100 millió koronás 4%-os kölcsönkötvényekből 6 millió korona névértékű kötvényt a székesfőváros vegyen át. A kölcsönügyi bizottság amellelt foglalt állást, hogy 13 millió értékben vétessenek át kötvények, míg a tanács hat millió értékű kötvények átvétele mellett foglalt állást. *Göz, Kaszás, Herzog* felszólalása után a polgármester is beszélt a tárgyhöz s azután a közgyűlés többsége a tanácsí javaslatot fogadta el. Hat bizottságban megüresedett állásokra is választottak ma, de az eredményt csak a leg-

közlebbi közgyűlésen hirdeti ki a főpolgármester. Több jelentéktelen ügyet tárgyaltak még s ezzel a közgyűlés véget ért.

SZÍNHÁZ, ZENE

Csetepaté. Kapuzárás előtt még egy kis premiére-rel szolgált a Nemzeti Színház a maga hűséges közönségének, mely az idén különösen buzgó volt az előadások látogatásában. A szerző, aki ma szóhoz jutott a nemzeti színpadon, *Lenkai* Henriknek nevezik. Költő, akinek erős és bájos hangulatai vannak; esztétikus és gondolkodó, aki felfogás, izlés, tudás, lelkület dolgában a modern irodalom legjobbjai közt foglal helyet. A *Csetepatéval* mint drámaíró először szerepel, de nem ez az első és egyetlen színpadi kísérlete. Vannak nagyobb társadalmi színművei és *Kamról* drámai költeményt írt, szép, színes drámai nyelven, mely rész filozófiai tartalommal. Lassankint talán ezek is a színpadra jutnak a szerző asztalfiókjából. A *Csetepaté* egyfelvonásos vígjáték. kis keretű apróság, de van benne lélektani mag és a rövidke téma kidolgozásában fölismerjük a költő kezét. Jenő gróf és neje, Éva, magányba rejtek a szerelmüket és tudni sem akarnak a világról. Bölcse nagynénjük, Zsuzsika grófné, hiába figyelmezteti őket, hogy a szerelmek boldogságának nincs veszedelmesebb ellensége a folytonos együttlétnél, ők makacsul megmaradnak principiális elzárkozottságukban. De az emberi természet csakhamar rájuk cfof. Jenő gróf beleszeret kertészének a leányába, aki ósdi ruhákat varr a felesége számára, és Éva grófné firtelni kezd egy Dömötör nevű igénytelen filozóftal, aki a gróf archívumát rendezi s aki jegyben jár a kertész leányával. Már-már mind a kettő megelégedik magáról, de a rajtakapás pillanatában, amikor a gróf pár heves szerelemföltétellel egymásra támad, megjelen a mosolygó nagynéni, bebonyolítja nekik, hogy az emberi természet fogott ki hőbortos teóriájukon és egy kis pirogatás után kibékíti a házasségeket, akik immár örömmel ismerik el a tapasztalt nagynéni igazát. Egy parányi pasztell ez a darab. Könnyed és kedves iróniával foglalja rimes párbeszédekbe azt a régi igazságot, amit a latin párbeszéd így fejez ki: *Varietas delectat*. Az alakok a mult század elején divatozott ruhákat viselik és ezekhez a színes kosztümökhöz nagyon jól illik a verses dikció. Ebben a dikcióban sok a természetes kellem és a ritmikus finomság. Az apróságot T. *Delli* Emma (Zsuzsika néni), *Lenkei* Hedvig (Éva), *Lugyati* Juliska (Borisika), *Dezso* (Jenő gróf) és *Rösszhegyi* (Dömötör) élénk tempóban, kitűnően játszottak és sok tapsot szereztek mind maguknak, mind a szerzőnek, aki többször jelent meg a lámpák előtt. Az est hátralevő részét a *Miss Hobbs* előadása töltötte ki. (d. e.)

A Chansonette. A Városligeti Nyári Színház e nagyhirű operett-ujdonságára serényen készül a színház személyzete. A Chansonette, melynek bemutató előadása szombaton, e hó 4-én lesz, feletele kacagató szöveggel bír és a zenéje rendkívül fülbemászó. A főszerepeket: *Nyárai* Antal, *Szentes*, *Hunfi*, *Németh*, *Révész* Ilonka, *Tharonovits* Margit, *Tóth* Stefi, *Pataky* Riza, *Nyilassi*, *Nagy* és *Rudnay* játszzák. Az igazgatóság teljesen új díszleteket készítette a pompás ujdonsághoz, mely iránt már most is nagy érdeklődés mutatkozik.

Vigszínház. A Vigszínházban vendégszereplő berliniek holnap, csütörtökön, Szerenissimus-estét illesztnek be műsorukba. A Remhardt-társulat híres különlegessége ez a vidám műfaj, amelyben erőteljes szatíra, kacagató komikum érvényesül. A színerkerülő darabokat a páholyában ülő Szerenissimusnak játszzák, aki aztán mindjárt megteszi a maga bölcse megjegyzéseit. Szerenissimus *Arnold* személyesíti. Szombaton kerül sorra *Wedekind* drámája, a *démon* (Erdgeist), amelyben először lép fel *Eysoldi* Getrud. Jövő szombaton, 11-ikén a Vigszínház személyzete bemutatja a *Csók-pírulák* című francia bohózatot. Addig a műsor így alakul: Hétfőn: *Elektra*, kedden: *A démon*,

szerdán: *Julia kisasszony*, csütörtök: *Candida* s pénteken: *Elektra*.

Városligeti Szinkör. A Városligeti Nyári Színházban ma este egy kiváló tehetségű fiatal művész, *Zöldi* Elza vendégszerepelt. Sudermann Otthonjában Magdát játszotta, sok eredetiséggel és feltűnő határozottsággal. Művészi játékaért sok tapsot és virágot kapott. A közönség, amely a szinkört teljesen megtöltötte, rokonszenvvel fogadta a fiatal művésznőt. Az összevágó előadás sikerében résztvettek még: *Bihari*, *Hajnal*, *Magas*, *Tóth* Stefi és *Tharomovics* Margit.

Pulszky Tessa — bécsi színpadon. Bécsből jelentik, hogy *Pulszky* Tessza, P. *Márkus* Emilia jelestehetségű leányát *Schlenker* igazgató öt évre a bécsi Burg-színház kötelékébe szerződtette. A fiatal színésznő Bécsben *Levinskynénél* nyerte művészi kiképzését s most egyszerre két szerződtetési ajánlatot is kapott, a Volkstheatertól s a Burg-színházról, természetesen az utóbbit fogadta el.

A szalmaözeveg lesz a Népszínház legközelebbi ujdonsága *Heltai* Jenő átdolgozásában. A címszerepét *Szirmai* Imre fogja személyesíteni s fellép a darabban *Szécsi* Rózi, a Népszínház új tagja is. A többi főszerepben *Hegyi* Aranka, *Dóry* Margit, *Kápolnay* Irén, *Kovács* Mihály, *Pintér*, *Ujvári*, *Pázmán* és *Rusnyák* fognak fellépni.

Orgona-hangverseny. Késmárkról írják: Az itteni evangélikus templomban nagyszabású orgona-hangversenyt rendezett tegnap ifj. *Ábrányi* Emil, a költi színház karnagyja, akit a késmárki jótékony négyesület kért föl a hangverseny rendezésére. A fiatal művész perfekt előadásban mutatta be Bach remek műveit és *Mendelssohn* egyik gyönyörű kompozícióját. Komoly, lendületes, stilszerű orgonajátéka mély benyomást tett a közönségre, mely zsufolásig megtöltötte a templomot. A hangversenyben *Bonomi* Lujza énekel és *Gregorovics* ur gondolkajátékkal működött közre. A hangverseny anyagi eredménye: 500 korona tiszta jövedelem a jótékony egyesület javára.

Városligeti nyári színház. Csütörtökön délután félhelyarákkal *Schiller* szomorujátéka, az *Ármány és szerelem* kerül színre, este rendes helyarákkal *A japán generális*. A *Chansonette* szombati előadása iránt általános az érdeklődés. A premiére jegyek már kaphatók az ismert elővételi helyeken.

Művészet Munkáoson. A munkácsi színházban fényes sikerű művésztét rendezett *Vargha* Ferenc főgimnáziumi tanár a helyi református egyházalapa javára. A változatos műsorú hangverseny keretében *V. Szuthmáry* Zsuzsa briliáns énekeivel nagy tetszést aratott. *Szabados* Paula kedves szavallata, *Radovics* Dusan ügyes tamburajátéka, a dalegylet művészi előadása s *Zsenni* József érdekes felolvasása járult még hozzá a koncert sikeréhez. A zongorakiséretet *Szabados* Béla művészi készséggel végezte.

Növendékek hangversenye. A Nemzeti Zenede ma tartotta meg nyilvános évrzáró vizsgáját a Vigadóban. A hangversenyen a fiatal növendékek *Beethoven*, *Saint-Saëns*, *Liszt*, *Chopin* mesterműveit adták elő. A növendékek közül különösen *Gottlieb* Erzsike *Saint-Saëns* variációjának előadásával vált ki. A fiatal növendék technikája és zenei felfogása jóval felül-emelkedik a műkedvelő zenészek nívóján. Sok tapsban volt még része *Fisch* Blankának és *Stefániai* Imrénének.

IRODALOM

O Debreczeni költők. Debreczenben, a törzökös magyarság ősi fészkeében nemrég érdekes verskötet jelent meg. *Új bokréta* a címe és öt fiatal poeta: *Baja* Mihály, *Gulyás* József, *Gyökössy* Endre, *Madai* Gyula és *Oláh* Gábor legújabb verseit fogja össze. A versek értékben különböznek, de érzésben, színmagyar fölfogásban szinte büszkén vetelkednek egymással. *Baja* csöndes és igénytelen, *Gulyás* már erősebb visszhangot ver, magasabb és érzékibb lángok lobognak benne, *Gyökössy* családi idillek és hazafias kifakadások foglalkoztatják, míg *Madai* Gyula nemzetiségébe a modernebb eszmeáramlatok is bebeszivarognak. Tiszán faji jellegű verseiben fejlettebb művészi öntudatosság és némi tartózkodó előkelőség nyilvánul. Sorrendre utolsók, de becsre legelső a kötetben *Oláh* Gábor. Idegen formákon is nevelkedett, biztos technikája alatt energikus magyar szív doboz s lüktetését

az újabb, emberibb irányok is táplálják. Ő már nem mint makulátlanul ragyogó hőst, hanem mint ellentétekből összetakolt gyarlandó földi lnyt fogja föl önmagát. Tömör páthos, erős gondolatok méltóságos lassusággal hömpölyögnek az ódon-zamatu, kerekre csiszolt formák között. A kötet ára 1 korona 50 fillér.

Nyíltér.

Venus természetes legerősebb szénsav és **Lithion** tartalmú forrás. Kézi-Polyáni székely forrás. Hatásos szer vese-hólyagja; vizeleti nehézségek; rheuma; csukor valamint katarrhus és emésztési zavarok ellen. Főraktár: ÉDESKUTY L. Budapest.

Dadogást és minden beszédhibát kezesség mellett sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 20. SZ. Felvételi naponta 12—1-ig. Ismertető bérmentesen és ingyen.

Ideal IRÓGÉP azonnal és állandóan látható irással! Prospektust és írásmintát küldenek: **Schott H. és Donnath** Bpest, Ersebet-körút 1. Telefon 62—45.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

VIDÉK

(**Nyitra vármegye**) tegnap tartotta meg tavaszi közgyűlését, amelyen nagy lelkesedéssel fogadták el az elnök *Thuróczy* Vilmos főispán indítványát, hogy a megye közönsége hálafeliratot intézzen *ő felségéhez* II. Rákóczi Ferenc hamvainak hazaszállítására vonatkozó elhatározása alkalmából. A közgyűlés azután *Jókai* Mór elhalálása felett mély bánatának adott kifejezést, majd *Emódy* József a nemrég elkövetett vasúti sztrájkra vonatkozólag azt indítványozta, hogy a gazdasági egyesület határozatához a vármegye is hozzájáruljon; ez a néppárthoz tartozó törvényhatósági bizottsági tagok sorában nagy ellenzést talált. Több felszólalás után dr. *Kostyál* Miklós főjegyző indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a megye közönsége nem a gazdasági egyesület határozata folytán, hanem saját kezdeményezéséből gróf *Tisza* István miniszterelnökhöz és *Hieronimi* Károly kereskedelemügyi miniszterhez bizalmi feliratot intéz. Elhatározta még a közgyűlés, hogy a Gvadányi-émlék hiányzó költségeit a vármegye fogja pótolni.

SPORT

G. Stein, a francia sampiónszöké, fogja *Con amore* a derbyben lovagolni. A jeles professzionátus 5000 koronát kap a lovaglásért, győzelem esetén pedig 10.000 koronát. *G. Stein* pénteken érkezik a Freudenauba és ettől fogva már munkába is ő fogja lovagolni a Trautmannsdorff-istálló crackjét.

Az angol derby. Epsomban Edward király jelenlétében ma futották a világ legérdekesebb derbyjét. Különösen érdekes volt a derby ez idén, mert a derby-lovak össze-vissza futása miatt a fogadóközönségnek nem volt határozott kenve, mig azután a francia lovak, *Gouvernant* és *Ajax* nagy formái alapján egy francia ló *Blanc* ur *Gouvernantja* lett a favorit. Az eredmény azonban azoknak adott igazat, akik mégis bittek az angol tenyésztés fölényében, mert a *Flying Fox* csikó helyezetlenül végezte futását. Győztes lett *St. Aman*, melyről most már kétségtelen, hogy első klasszisu telivér, de megbízhatlan és rossz temperamentumu ló, mely nem mutatja mindig teljes képességeit. Második lett *John O'Gaunt*, melyet a ló gazdájának öccse *Thursby* gentlemanrider lovagolt. Harmadik helyre futott *St. Denis*, mely a fogadásokban

el volt hanyagolva és 50 : 1 oddszal startolt. A részletes eredmény a következő:

The Derby. Mr. L. de Rothschild St. Amant (Cannon) első, Sir J. Thursby John O'Gaunt (Thursby) második, Mr. S. B. Joel St. Denis (Trigg) harmadik. Futottak még: Andover, Mousqueton, Gouvernait, Lancashire, Prince Vladimir, Jupiter, Pluvius, Henry the First, Montem és Coxwain. Fogadások: 5 : 1, 4 : 1, 50 : 1.

Alagi versenyek.

— Harmadik nap. —

A háromnapos alagi nyári meeting a holnapi nappal véget ér. A nevezések az utolsó napra igen jól sikerültek és előreláthatólag népes mezőnyök fognak starthoz állani. Különösen dotált futam ezuttal sem szerepel, de az egyes versenyekre benevezett jó löanyag érdekes sportot ígér. Az egyes futamokra a következőket jelöljük:

- I. Franco—Othello.
- II. Jankovich Ist.—Eastrmann.
- III. Rigó—Sártrány.
- IV. Katking—Nyéjas.
- V. Mákvirág II.—Almászor.
- VI. Kozák—Ezaz.

Bécsi versenyek.

— Hetedik nap. —

A holnapi bécsi versenynap legjobban díjazott futama a Parsifal-handicap, másik érdekessége pedig a *Hadsereg-i akadályverseny*, amelynek díját a király adományozta. A futamban valószínűleg a következő lovak fognak starthoz állani:

	lovagolja
Hogy volt	Bogyai
Malkóig	Koller
Lidutrip	Hechenbüchel
Bahám	Eltz
Villemer	Renner
Tud	Bregant

Silány társaság, melyből nagyon nehéz a valószínű győztest megjelölni. A legtöbb esélyt *Villemer* és *Lidutrip*nek adjuk. A Parsifal-versenyben *Prior* bírja bizalmunkat, de ha nem indulna, ugy nagyon nyílt a futam. *Gondos*, *Barbarossa* II. és a mindig szerencsétlenül lovagolt *Carmin* finiseltnek. Az egyes futamokat illetőleg alábbi tippjeinkre utalunk.

- I. Sada Jacco — Uncas.
- II. Boa — Menyecske.
- III. Prior — Gondos.
- IV. Altveitor — Fhoola.
- V. Villemer — Lidutrip.
- VI. Duna — Boite à surprise.
- VII. Pasiván — Donald.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Pezsgőlopás egy banketten. Zifferer Donát bécsi városi tanácsos nemrégiben egy nyilvános értekezleten azzal vádolta *Bielohlawek* Herman osztrák képviselőt, hogy egy nyilvános bankettől elmenőben, három üveg pezsgőt ellopott. Bielohlawek e vád miatt ékeletlen haragra gerjedt és megsértett becsületének helyreállítására a bécsi jőzsefvárosi járásbíró előtt keresett orvoslást. Mert bár a pezsgő elvívés, különösen a bécsi szemben, nem valami súlyos bűn, amiből érdemes volna lelkiismereti kérdést csinálni, így nyilvánosan megvádoltatva vele, mégis kellemetlen vád, még egy nem tulságosan elkényeztetett osztrák képviselőre nézve is. Bielohlawek a tárgyaláson kijelentette, hogy az egész vád aljas koholmány.

— Még tagadja, hogy a kocsjában pezsgős üvegek voltak, amit a kabátja alatt vitt oda? — kiáltott közbe Zifferer.

— Igenis, tagadom. Különbén én miattam lehetnek ottan üvegek. De akkor a pincér tette oda.

Zifferer tanuként kérte kihallgatni a flakórest, aki igazolni tudja, hogy maga a képviselő vitte a kocsiá a pezsgősüvegeket. Továbbá dr. Gessmann és Armann képviselőket, akik ugyanezt fogják igazolni tudni.

— Tanácsos ur! Ez alávaló gázság! — kiáltott izgatottan Bielohlawek.

— Ezért becsületértéérté viszonzvadat emelek ön ellen, jelentette ki a vádlott.

A tárgyalást elhalasztották, hogy a védelem tanui meghallgatassanak.

§§ **Magyarfaló lelkész.** A Szászvárosban megjelenő *Libertate* című románnyelvű lapban véresszájú cikket írt *Motia* János szászvárosi román lelkész a magyarok ellen. A kolozsvári ügyészség nyomtatvány útján elküvetett izgatósért emelt vádat *Motia* ellen s az esküdtszék ezért el is ítélte *egyévi fogházra*. A Kuria formai okokból megsemmisítette ezt azt ítélet s a kolozsvári esküdtszék újabb tárgyalás után ismét *egyévi fogházra* és ezer korona bírságra ítélte *Motia*-t. A Kuria ma másodsor foglalkozott ez ügygel és *kéthavi fogházra*, valamint 200 korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat.

§§ **Az eltévedt ítés.** A rákoskeresztúri Vix-féle kocsmában együtt pálinkázott *Szebelléi* János, *Hajnal* István és *Matus* István. *Szebelléi* és *Matus* összeszólköztek valamin, ugy, hogy a kocsmáros attól félt, hogy őssze fognak verekedni, s hazaküldte őket. Az utcán *Matus* és *Hajnal* együtt mentek haza, míg *Szebelléi* előre futott, hogy meglesse *Makust* és elverje. Elrejtőzött az uton s mikor a sötétben *Matus* és *Hajnal* elmentek előtte, vak-tában lesújtott az ólmos botjával és *Hajnal* fejbe vágta, aki rögtön összeesett. *Matus* emberekért futott s így vitték el aztán a vérben fetengő *Hajnal*-t, aki sebesüléseibe másnap délelőtt belehalt. A pestvidéki törvényszék ma tárgyalta az esetet *Verebolyi* Ignác táblai bíró elnökléte alatt. A tanúkihallgatás és a vád-és védbeszédok elhangzása után az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat az erős felindulásban elküvetett, halálfokozó súlyos testisértés büntetésben s ezért a bíróság *Szebelléi* Jánost 3 évi börtönnre ítélte. Az ítélet jogerős.

Legujabb.

Az orosz-japán háboru.

Fétevrár, június 1.

Alcejev tengernagynak 31-én a cárhoz intézett távirata szerint *Saharov* vezérőrnagynak a vezérkarhoz intézett mai távirata azt mondja: Az osztrályparancsnok jelentése szerint a japánoknak a május 30-án Vafankon mellett történt összefokozés alkalmával vagy 3 gyalogos zászlóaljuk volt tartalékban. A mi veszteségünk 17 halott és sebesült volt. *Meyer* hadnagy és egy másik tiszt, akinek nevét még nem tudjuk, megsebesült. A japánok veszteségei igen jelentékenyek. Egy ellenséges lovasszázad egy harcban, melyben ember ellen küzdött, jőformán teljesen megsemmisült. Egy másik lovasszázad, mely az előbbinek segítségére jött, súlyos veszteségeket szenvedett a határőrség és a vadászok odasiető osztrályainak tüzelése által, 19 japán lovat elvettünk.

TÁVIRATOK

Juhászkytók a háboruban.

Berlin, június 1. A *Nord. Allg. Ztg.* írja: Óvunk egy jelentéstől, amelyben a külföldi sajtóban Németország semlegességét akarják gyanúsítani. Például a *Daily Chronicle* a *Reuter*-ügynökség pétevrári táviratát közli, amely szerint a *császár* elrendelte, hogy Németországban kiképzett három juhászkytót bocsássanak az orosz Vörös Kereszt-társaság őrségi és kórházi szolgálatának rendelkezésére, miután a német katonai hatóságok az erre vonatkozó kérelemnek nem tettek eleget. E csinosan hangzó történetnek az a hibája, hogy nem igaz.

Hözgazdasági táviratok.

Bécs, június 1. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatot *buza*: tiszavideki 73—81 kg. 9.35—9.75 K. *Rozs*: tót felvidéki 72—74 kg. 6.95—7.25 K. *Arpa*: 6.25—6.50 K. *Tengeri*: 5.45—5.65 K. *Cinquantin* 6.60—7.20 K. *Magyar zab* 5.85—6.— K., válogatott 7.20 K.

Bécs, június 1. (A *Budapesti Napló* tudósító-jától.) A *déliutáni magánforgalomban* a zárlatok a

következők voltak: Osztrák hitelrészvény 642.— Magyar hitelrészvény 748.— Bécsi bankkegyesület 510.50. Union-bank 520.— Länderbank 426.25. Osztrák-magyar államvasut részvény 635.25. Déli vasut 79.— Elbavölgyi vasut 421.— Északnyugati vasut-részvény —.—, Dohányrészvény 330.— Rimanurányi vasut 488.— Alpesi bányarészvény 411.50. Májusi járadék 99.20. Magyar koronajáradék 97.10. Osztrák koronajáradék —.—, Lombard —.—, Török sorsjegyek —.—, Német birodalmi márka 117.37. Napoleon d'or —.—.

Berlin, június 1. (Gabonatözsde.) *Buza* májusra —.— márka (—.— korona), júliusra 171.25 márka (10.05 korona). — *Rozs* májusra —.— márka (0.— korona), júliusra 132.— márka (7.74 korona). — *Zab* májusra —.— márka (0.— korona), júliusra 127.— márka (7.46 korona). — *Tengeri* amerikai mixéd májusra —.— márka (0.— korona), júliusra 110.25 márka (6.48 korona). — *Spiritus* 70 márkú (árfolyam 117.30 korona per 100 márkú.) Irányzat: tartott.

Hamburg, június 1. (Zárlat.) 4-20/0-os ezüst-járadék 93.70. 1860. sorsjegy 152.70. Déli vasut 17.20. 40/0-os Osztrák aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 261.70. Osztrák-magyar államvasut 136.20. Olasz járadék 162.80. 40/0-os magyar arany-járadék 99.30. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, június 1. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Árfolyamok májusra. *Ésti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 201.50. Osztrák-magyar államvasut —.—, Déli vasut —.—, Német bank —.—, Disconto 186.70. Drezdai bank —.—, Berlin kereskedelmi bank 152.90. Gelsenkircheni 217.50. Earpeni 198.25. Laura-kohó —.—, Olasz járadék —.—, Hilbornia —.—, Az irányzat tartott.

New-York, június 1. (Terménytözsde.) (Zárlat.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 12.49 (12.75). Júniusra 11.89 (—.—). Szept-re 10.79 (—.—). New-Orleansban helyben 12 3/4 (12 3/8). — *Petróleum*: Stand white New-Yorkban 8.15 (8.15). Stand white Philadelphában 8.10 (8.10). Refined in Cases 10.85 (10.85). Credit Balances at Oil City 1.62 (1.62). — *Zsír*: Western steam 6.90 (6.90). Rohe és Brothers 6.85 (6.85). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Júliusra 55 1/2 (—.—). — Szept-re 54 1/4 (—.—). — Dec-re —.— (—.—). — *Buza* irányzata szilárd. — Piroz ószi helyben 1.13 (1.12). — Júliusra 92 1/2 (90 9/8). Szeptemberre 85 1/2 (84.—). — Dec-re 84 3/4 (—.—). — *Májusra* —.— (—.—). — *Gabona* szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé*: fair Rio 7. sz 6.3/4 (6.3/4). — Júniusra 5.45 (—.—). Szept-re 5.75 (0.—). — *Liszt*: Spring Wheat clear 3.85 (3.85). — *Cukor*: 3 7/16 —.— (—.—, 3 7/16). — *Ón*: 27.80—28.29 (28.—, 28.37). — *Rés*: 13.—, 13.12 (13.—, —.—). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, június 1. (Terménytözsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata szilárd. Jul-ra 87.— (85 3/8). Szept-re 81 3/4 (—.—). — *Tengeri* irányzata igen szilárd. — Júliusra 49 3/8 (47 3/4). — *Zsír*: Júliusra 6.52 (6.77). Szept-re 6.70 (—.—). — *Szalonna* short clear 6.62 (6.37). — *Sertéshus*: Júliusra 11.57 (11.72). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 1. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter *Kárpiss* János gyulafehérvári kath. főgimnáziumi helyettes tanárt ugyanazon főgimnáziumhoz, a fennálló szerződésből kifolyólag, rendes tanárrá, *Ószie* István okl. tanítót a kacsanói állami elemi népiskolához rendes tanítóná, — a magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének elnöke *Kokanovic* Ferenc magyar királyi tiszteletkötő egyetemes megbízottul, — a győri kir. ítélőtábla elnöke *Bajesy* Imre komáromi lakos, ügyvédjelöltet a győri kir. ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakorokká, — az eperjesi m. kir. pénzügyigazgatóság *Zahler* József káplí lakost a bírítai m. kir. adóhivatalhoz díjtalan gyakorokká nevezte ki.

Elölépések. A temesvári kir. ítélőtábla elnöke *Boros* János Igosi kir. járásbírói II-od osztályu hivatalosoltát I-ső osztályu, Imre István bazási kir. járásbírói II-od osztályu hivatalosoltát II-od osztályu hivatalosoltává előléptette.

Napirend.

Naptár: Csütörtök, június 2. — Római katolikus: *Unsupja*. — Protestáns: *Ezeau*. — Görög-orsz (május 20.): *Talalé*. — Zsidó: *Siván* 18. — Nap két: 3 óra 51 percek. — Nyugszik: 7 óra 33 percek. — Hold két: 10 óra 38 percek este. — Nyugszik: 7 óra 14 percek reggel.

A miniszterek nem fogadják. **Nemzeti Szalon kiállítása** nyitva délelőtt 9-től este 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. **Könyves Kálmán művészeti szalon** (Nagymező-utca 37.) nyitva díjtalanul egész nap. **Bornemisza Pál néprajzi kiállítás** a Nemzeti Múzeumban, nyitva 10-től 4 óráig. Belépődíj 40 fillér.

vény 642.—642.25. Magyar Hitelrészvény 748.75—749.25. Osztrák-magyar államvasut 635.50. Jelzálogbank 501.50—502.—. Városi villamos vasut r. 329.50. Magyar koronajáradék 97.25 korona.

A helyi értékek piaca javult. Kötöttet: Salgótarjáni kőszénbánya 533.—535.—. Ganz és társa vasöntőde és gépgyár részvénytársaság 3150.—3170.—. Adria m. kir. tengerhajózási részvénytársaság 477.—477.50 korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— korona, 8 napra 9—11 korona, 1904. június hó végére 19—21 korona.

4 óraker zárul: Osztrák Hitelrészvény 642.25. Magyar hitelbank részvény 749.—. Lezsámítolbank részvény 451.—. Rimamurányi vasműrészvény 488.—. Osztrák-magyar államvasuti részvény 635.50. Közuti vasut részvény 575.—. Városi villamosrészvény 329.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with columns: Pénz, Aru, and descriptions of various bank and commodity prices.

Table with columns: Bankok, Készletek, and descriptions of bank and stock prices.

Table with columns: Vasmű- és gépgyár-részvények, and descriptions of industrial stock prices.

Table with columns: Bányák és téglagyárak, Bányászati-társaságok, and descriptions of mining and brick works.

Table with columns: Különböző vállalatok részvényei, and descriptions of various company stocks.

Table with columns: Takarékpénztárak, and descriptions of savings bank prices.

Table with columns: Sorsjegyek, and descriptions of lottery ticket prices.

Table with columns: Pénzlemek, and descriptions of various currency and bond prices.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserűi hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag lucerna magyar 42.—49.— korona, vörös aprószemű 36.—40.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bántási — korona, középszemű 43.—45.— korona, nagyszemű 46.—50.— korona. Disznózsír: budapesti 62.50—63.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légen szárított vidéki — korona, városi 4 darabos 51.50—52.— korona, 3 darabos 54.—54.50 korona, füstölt — korona.— Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona, azonnali szállításra. Szerbiai, szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szlovéniai 13.—14.— korona, szerbiai 11.—12.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előtőzsdén is nagy üzleti csend uralkodott, a Stabilimento Teicnicali tett nagy orosz hajórendelések hírére azonban, minthogy a vállalatban az Osztrák Hitelintézet is érdekeltve van, az irányzat szilárdabb lett.

A déli tőzsde csendesen, változatlan árfolyamokkal indult. Osztrák hitelrészvények újabb emelkedésre tettek szert.

Zárlat tartott.

Bécs, június 1. (Magyar értékek zárlati.) 4/20 aranyjáradék 117.35. Magyar koronajáradék 97.10. Tiszai és szegedi kölcsön-sorsjegy 161.—. 4/20 magyar földtehermentesítési kötvény 97.80. Magyar hitelbank-részvény 747.—. Magyar nyerevény-kölcsön-sorsjegy 206.—. Magyar lezsámítoló- és pénzváltóbank-részvény —. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Rimamurányi vasműrészvény 488.50 Magyar kereskedelmi bank 2755. Magyar cukoripar 1555.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben —. Magyar keleti vasuti állami kötvény —. Magyar jelzálogbank 500.—. Adria hajózási r. t. 479.50.

Bécs, június 1. (Osztrák értékek zárlati.) 4/20 papírjáradék 99.20. 4/20 ezüstjáradék 98.95—99.75. 4/20 osztrák aranyjáradék 118.25. Osztrák koronajáradék 99.15. 1860. sorsjegy 152.10. 1864. sorsjegy —. Osztrák hitelsorsjegy 465.—. Osztrák hitelrészvény 641.75. Angol-osztrák bank —. Unionbank 519.—. Bécsi bankgyűlési 510.25. Osztrák Länderbank 426.—. Osztrák-magyar bank 1618.—. Osztrák-magyar államvasut 635.25. Déli vasut 78.75. Elvbölgvi vasut 421.—. Dunagőzhajózási társaság 854.—. Alpési részvény 411.—. Dohányrészvény 329.—. 20 frankos arany 19.06. Cs. kir. arany (vert) 11.33. Londoni váltóár 239.30. Német bankváltók 117.37. Lipót-kohó 337.—. Bécsi Tramway Litt B. —. Bécsi Tramway Litt A. —. Osztrák Lloyd 648.—. Török sorsjegyek 129.—. Az irányzat szilárd.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 1. (Zárlat.) 4/20 papírjáradék 100.—. 4/20 ezüstjáradék —. 4/20 osztrák aranyjáradék —. 4/20 magyar aranyjáradék 99.25. Elvbölgvi vasut —. Osztrák hitelrészvény 201.75. Magyar koronajáradék 97.25. Déli vasut 17.30. Osztrák-magyar államvasut —. Károlyi Lajos vasut —. Kassa-oderbergi vasut —. Orosz bankjegyek 216.05. Bécsi váltóár 85.—0. 4/20 új orosz kölcsön —. Magyar vasut beruházási kölcsön —. Török dohányrészvény —. Alpési bányász részvény —. Olasz járadék 103.20. Disconto Commandit 187.—. Magyar hitelbank —. Általános villamosági Edison 216.—. Dynamit Trust 169.75. Gelsenkirehen 217.50. Harpeni 198.25. Laurakob 240.80. Az irányzat szilárd.

Páris, június 1. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut —. Új török-konzol 84.25. Egyiptomi járadék 104.90. Osztrák Länderbank —. Párisi bankrészvény 1136.—. 3/20-os francia járadék 97.65. 4/20-os spanyol járadék 85.02. 3/20-os új törleszhető járadék 97.85. Crédit foncier de France 685.—. Alpési bányász részvény —. 4/20 1890. román kölcsön 100.20. Görög kölcsön 229.50. Váltó Glaszorezúra 1/8. Váltó Amsterdamra 205.62. Váltó Brüsszelre 1/8. De Beers 392.—. Chartered 5425.—. 5/20-os bolgár kötelezvény 415.—. Magyar aranyjáradék 100.20. Déli vasut —. Váltó Londonra 20.25. Osztrák aranyjáradék 99.95. Török sorsjegy 122.—. Meridional vasut —. 4/20-os olasz járadék 103.40. Ottoman-bank —. 3/20-os francia-járadék —. Osztrák földhitelintézet 1278.—. Déli vasut elsőbbségi kötvény 314.75. 4/20-os 1896. román kölcsön 85.55. Dohányrészvény 358.—. Váltó Bécsre 103.84. Váltó német piacokra 121.87. Rio 1290.—. East Rand 202.50. Randfontein 84.50. Magyar jelzálogbank 530.—. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, június 1. (Zárlat.) 4/20-os papírjáradék 100.—. 4/20-os osztrák aranyjáradék 100.80. 4/20-os magyar aranyjáradék 99.5. Osztrák hitelrészvény 201.60. Osztrák-magyar államvasut 136.60. Északnyugati vasut —. Buestiehardi vasut —. Londoni váltóár 203.95. Bécsi bankgyűlési 129.70. Villamos részvény —. 3/20-os magyar aranyköl-

csön 82.50. 4/20-os ezüstjáradék 99.90. Osztrák koronajáradék 99.70. Magyar koronajáradék 97.30. Osztrák-magyar bank 116.30. Déli vasut részvény 17.20. Elvbölgvi vasut —. Bécsi váltóár 851.25. Párisi váltóár 811.83. Unionbank részvény —. Alpési bányász részvény 207.—. Az irányzat szilárd.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 1. A sertésüzletet irányzata: lanya.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg serték (párnkint 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg Közép (párnkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) 118—119 fillérig. Fialat nehéz (párnkint 320 kilogramm felüli súlyban) 117—118 fillérig. Fialat közép (párnkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 117—118 fillérig. Fialat könnyű (párnkint 260 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (párnkint 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (párnkint 240—260 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz párnkint 320 kilogramm felüli súlyban — fillérig. Közép (párnkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (párnkint 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párnkint 260 kilogramm felüli súlyban) 11—116 fillérig. Közép (párnkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 114—115 fillérig. Könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 112—113 fillérig.

Sortéslétszám: 1904. június 30. napján volt készlet 34.999 darab. 1904. május 31. napján felhajtott 681 darab. 1904. május 31. napján elszállított 625 darab. 1904. június 1. napján maradt készletben 35.055 darab.

UTMUTATÓ logo with decorative elements.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság.

Befizetési és nyitólé: 10 millió korona. Elnök Tolnay Lajos. Vezérigazgató: Benke Gyula. Központ. VI. A drássy-u. 5. Magyar kir. szab. osztály-rsziónt. Újvárosi u. helye: IV. Ferenciek-tere 4. Kézálogkönyvek: IV. Károly-kürt 3.; IV. Ferenciek-tere 4. Irány-utca sark; VII. Király-utca 57.; VIII. József-tér 2.; Üllői-ut 6. sz.

Élso Leánykibáztatási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító intézet Budapesten. VI. ker., Teréz-kört 40—42. A alapított 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartalék: 10,000.000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állományja: 46.000.000 korona.

Vizállás.

Table showing exchange rates for various currencies (Dollars, Marks, etc.) and locations (New York, London, etc.).

Advertisement for KRYEROL medicine, highlighting its effectiveness for various ailments and listing the manufacturer Dr. Fred. Säderlund.

színházak.

Csütörtök 1904. június hó 2-án.

M. KIR. OPERAHÁZ

Siegfried.

A „Siegfried gyűrűje” című szenedráma-trilógiájának 2-odik része.

Személyek:
Siegfried Brosel
Mime Dainoki
A vándor Beck
Brúnhilda Dócsiné
Alvisek Takács
Erdel mészár Ney R.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
Pénteken: Záva.
Szombaton: Isenke alkonya.
Vasárnap: Carmen

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A kéjvonal.

Rékes bohóság 3 fővonásban. Személyek:

Személyek:
Aristide Szabó
Virginie, a felesége Korvald
Rouli Chevenne Rathonyi
Bordighieri Tollaci
Ophélie Iványi
Tascredi Gómori
Pompagnac Hóltai
Lorgez
Kezdeté 7 1/2 órákor

Heti műsor:
Péntek és szombat a kéjvonal.
Vasárnap este: A hajdúk hadnagya.

Bársonyfinom, üde arcszint

Dr. LEJOSSE párisi orvos RAVISSANTE

szépség-különlegessége.
Eredeti üveg (8 arnyalatban) 3 kor. Kettős üveg 5 kor. **POUDRE RAVISSANTE** (8 arnyalatban) 1 és 2 kor. **CREME RAVISSANTE**, porcelán-tégely: 2 korona. **SAVON RAVISSANTE**, legfinomabb tojotté-szappan, darabja 1 korona, 3 darab dobozban 2 kor. 70 fill. **Kerjük Török győgyárban József** a nagyvobb drogeriákban mindig határozottan a párisi Dr. LEJOSSE-féle **RAVISSANTE**-ölköket, a tökéletesen ártalmatlan, legfinomabb szépség-különlegességeket.

Bikaviadatok Budapesten

az állatkert területén épült óriási arénában
1904. évi június 4-én, 5-én és 8-án

POULY fils

a Sevillában I-ső díjjal kitüntetett toreador.
Spanyol-s Délfranciaország első „Quadrill”-jával, 24 vadon tenyésztett szilaj spanyol bika, herceg Osuna, Viret, Dijol, Desfondo, Chabrara, valamint Pouly bikatenyészdéből.

Helyárak: Páholy (4 személyre) 100 K., ülőhelyek: 15, 12, 10, 8, 6 és 4 korona.

Jegyek előre válthatók: A Központi Menetjegyirodában (Budapest, Vigadó-tér 1), a Royal szállodabeli fiókrodban, az állatkerti pénztárnál, a nagyobb dohánytözsdekben és a Központi Menetjegyiroda összes vidéki fiókrodban.
A viadatok kezdete este 1/28 órákor.

A legjobb ny és egyszer használt ZSÁK

vizhatlan ponyva legolcsóbban kapható
FISCHER J. ponyva- és zsák-áruházában

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31-33.
Vessék alacsony, minden mennyiségben, használt zsákok és becserelek ujakra használt terményzsákokat.
Ponyvakiosonás intézet. Legszolidabb kiszolgálás. ALAPITVA 1882.

Szájpadlás nélküli műfogak

főleglegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet.
Egy óra alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni.

Tíz évi jótállás. Egyedüli specialista.
Barna J. fogműterme BUDAPEST, Kerepesi-ut 26. sz.
Vidékiek megvárhatják.

PÉNZ!

Hogy milyen nagy fontossággal bír a mezőgazdára, hogy előnyös feltételű és magas összegű

törlesztéses kölcsön

igénybe vételével szabadítsa meg magát a vidéken divó súlyos természetű kölcsönöktől, ma már bővebb magyarázatra nem szorul.
Ez okból jóakarólag ajánljuk, hogy **olcsó** s a helyi viszonyok figyelembe vételével megállapított **érték 75%-ig** engedélyezni szokott kölcsönnyerés céljából a birtokra vonatkozó telekkönyvi kivonattal és kataszteri birtokmásolattal hozzánk sürgősen beküldje.

Kölcsönöt két héten belül nyerheti:

75 évi időtartamra	4.00/0-ra
70	4.35
65	4.50
50	4.70
45	5.50
40	5.80
35	6.05
30	6.45
25	7.10
20	7.90

évenként, törlesztéssel együtt.
Bélyeg- és illetékmentesen változtatjuk át az eddigi drágább kamatu takarékpénztári jelzálogkölcsönöket törlesztéses kölcsönre.
Az iratok beküldése kötelezettséget nem ró a kölcsönt igénylőre, ellenben az ügy átvállalása esetére a sikert biztosíthatjuk.
Iratainak beküldését forduló postával várjuk.

Pontos cím:

Földhitel közvetítő vállalat
Közp. iroda
BUDAPEST,
VIII. ker., Rákóczy-utca 2. szám.

Gellérthegy kiosk

karlsruhi és marienbadi fővárosával, csak 10 perc az új hid feljárójától. Világ legszebb felvétel kirándulóhelye, társas összejövetelek és majális rendezésre igen alkalmas. Naponta kitűnő friss ételek, minden időben. Mindennap cigányzenekar.

Ma az I-ső kerületi honvédeknek hangversenyez.

Pontos kiszolgálás. Stámos látogatásért eszed:
FODOR BERCI, tulajdonos.

ZILZER JOHANNA

80 éven át kitűnőnek bizonyult, közkedvelt

Szarckenőcse

eltávolít mindennemű zsírszínhát, nevezetesen szeplőt, malfoltokat, az orr és kéz vörösséget és annak késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz. Ár: 1 nagy legelő 2 korona 40 fill., 1 kis legelő 1 kor. 20 fill., a hozzávaló szappan 1 darab 60 fillér. Szétküldések a világ minden tájára felő utánvétellel. Valódi minőségben kaphatók:

Zilzer Herminánál
VII. Akácfa-utca 54. sz.
Török József, Király-utcai gyógyszerésztárolás és Dr. Egger gyógyszerésznél, Váci-körút 17.

REMÉNYI MIHÁLY

műhegedű-készítő. A magyar kir. Zene-akadémia szállítója

Budapest, VI., Király-utca 44/5. szám.
Ajánlja dus raktárát valódi olasz, francia, angol, német és magyar mesterehegedűk, gordonkák és vonókban, legújabb begedű-szeru tokok szőlő, finom kivitelben. Gyanták, állatok, hanggyógyászatok a legelőszertűbb formában.

Quintessza és tartós hangversenyhurok, melyekes a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Burmeister, Grünfeld, Arányi, Geyer, Steffl, Vécsey, Földes, Bürger tanár urak hangversenyeken használnak előszerzetettel.

Specialista: zongora-hangszerek képzés és javításában, melynek bármely hegedűbe vagy gordonkába alkalmasa által sokkal jobb, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz. Sikertű kezesség minden egyes hangszernél. Régi hangszerek vétele és eladása a legnagyobb árákig. Képes árjegyeket és összes hangszerekről ingyen és bementve.

Hangfokozó-gerenda, melynek bármely hegedűbe vagy gordonkába alkalmasa által sokkal jobb, erősebb, szebb és kellemesebb hangja lesz. Sikertű kezesség minden egyes hangszernél. Régi hangszerek vétele és eladása a legnagyobb árákig. Képes árjegyeket és összes hangszerekről ingyen és bementve.

Ez még nem létezett!

BUDAPESTEN,
IV., Károly-körút 24. számú házat, hol az **ANGOL ILLATSZERTÁR** van, rövidesen **örömbolják,** azért kénytelen vagyok **5 korona** beküldése ellenében vagy utánvétellel küldeni bárhova:

- 2 üveg finom angol illatszert (parfüm) bármilyen illatban.
- 1 tégely finom angol brillantia (fityosallat, Vera-Violetta).
- 1 tubus finom angol aró- és kézszappan (Crème), melynek rövid használatá itál májfoltt, szepelő, kéz- és orrvörössödés megszűnik. Meglepo ár-mény.
- 1 tégely finom angol bajuszpedró, elérhetetlen minőség.
- 1 darab angol szappan, legfinomabb minőség, rendkívül tiszta hatású, mint gyermekszappan is melegen ajánlható.
- 6 boríték finom angol Sachet (ruhaszagostó).
- 1 tubus Odontine fogszappan, a fogakat ápolja s főhőkérré varázsolja.
- 1 doboz kölgypor (poudre), nélkülözhetetlen, borotválás után férfiak is használhatják.
- 1 üveg kölni víz, bágyék és urak rendkívül jó minőségű folytán használják.
- 2 darab amerikai hajszító-vas, utazáshoz igen alkalmas.
- 1 üveg Lunah amerikai hajnövesztő-szesz, rövid használat után már meglepő az eredmény, hajhullást, korpaképződést megszüntet, hajfajtalát.

17 darabot csak 5 koronáért

küld a pénz előzetes beküldése ellenében vagy utánvétellel, az **ANGOL ILLATSZERTÁR**
Budapest, IV., Károly-körút 24.
Csak rövid ideig tart, tehát rögtön rendeljen!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy **szuszodaink megnyitak.**
Mély tisztelettel
BEITSER M. SCHOLZ KATALIN
Nemzeti uszoda Rudolf-rakpart
Eskütér, a villamos vasutat- (az új országzás kézszak végállomása. lóban).

Szájpadlás nélküli

légszívókamrás fogsorok.

A 23.255 számú magyar szabadalommal védett fogsoraink, a modern fogtechnika legnagyobb vívmánya, teljesen főlőlegessé teszi a kapesok, a rugók, szájpádelemz és egyéb mesterséges erősítések használatát.

Fogsoraink kitűnőségét a legmesszebb menő jótállást vállaljuk el. Fogsoraink a legtöbb európai államban szabadalommal védve vannak. A román, brüsseli és párisi egészségügyi kiállításokon díszoklevelekkel és nagy aranyérmekkel lettek kitüntetve. Szájpadlás nélküli légszívó kamrás fogsorok csakis intézetünkben készíttetnek.

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő-intézet
Budapest, Baross-tér 20. A keleti pályaudvarral szemben
- Csakias válaaszélyeggel ellátott levelekre feleltünk -

SURÁNYI GYÓGYFÜCÜKORKA

köhögés, rekedtség, mellbetegség ellen. 1 kg. 4 kor., 2 kg. 7 kor., 4 kg. 12 kor. utánvétel mellett bementve.

SURÁNYI SZALON-CÜKORKA

ugyanazon árban.

SURÁNYI CÜKORKAGYÁR

NAGY-SURANYI, Nyitra megye.

A „Miskolczi Hitelintézet” áru- és terményraktáraiban az ezidei XII-ik évi gyapjувásár

beraktározással egybekötve
1904. június hó 20-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosításal szivesen szolgál (Utánnyomat nem díjaztatik.)
A „Miskolczi Hitelintézet” részv.-társ. igazgatósága.

Minden Berlinbe utazónak „Berliner Verkehrs-Lexicon”

nélkülözhetetlen a

5-türendes útmutatással szolgál mindenben a birodalmi főváros illetőleg egyrészt az összes vasutak menetrendjét is tartal mazza - még a távoli állomásokot is Berlinbe - az összes kör útvásutakat, társasokékat és gőshajókat, stb. s minden utronal nál jelst, az összekötéseket melyek odavezetnek.

Ára 60 fillér.
Az összesnek postabélyegeken való beküldése mellett kaphat a Berliner Verkehrs-Lexicon kiadóhivatalában, BERLIN, W., Schillerstrasse 3.

HA KERÉKPÁROKAT kíván beszerezni **Miklós és Társától** BUDAPEST, József-körút 59. sz. **Legolcsóbb árban!**

Minden szöveges hirdetés...
Vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓHIRDETESEK

A hirdetőkre díjmentesen ad...
VIII. Kerepesi-ut. 25. sz.

Leveleiből tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeggel kell mellette. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadvivalal mindig közölni kell.

Levelezés.

Magas
Jóvőnek levele van, kérem átvinni...
Házassági
prospektusokat kldök ingyen...

Főkönyvelő
Oly intelligens 30-40 év körüli...
Csinos
szőke elvált asszony, keres oly...

Házasságkötő
Hagyományok megőrzésére...
Csinos
fiatalember, megfelelő leány, ismeret...

Betöltendő
állások.
Tanonc
később házállás felvételre...

Ügyes
fodrászát keresi...
Minden háztartás
nékélküli szőke melkfehérhajjú...

Béna
keresték június 15-ől az iskolai...

Értelme
kezdő filozófusok felvételt...
Gyermekruhák
varrónő, ügyes leánytúra készítésben...

Ügyes
fodrászvarrónő azonnal felvételt...
Tanonc
felvételt Városliget hídóg és szerelőnél...

Minőség
leány felvételt vendéglőben...
Lakatos
tanoncok felvételt...

Készlet
kezelő általános tanítvány...
Egy jobb házból
való tisztességes bűnök keresek...

Ügyvendők!
Mithogy ruganyra belyegzőm...
Jómeneteli
szatizásteltek pálmaképpel...

Köcsma Budán
II. körletben, havonta fogyaszték...

Vendéglő
gyárak és malomok között, évi...

Tözsdehelyiség.
főváros legforgalmasabb, előkelő...

Kávécsarnok
billiárd, mely fedeti a házbort...

Püszkerkereskedés
és vásártalár, Budapestnél egy...

Vendéglő
kímálható évi fogyaszték 200...

Kávéház
berendező, kldök nappali és...

Kifőztes
hol naponta 200 ember étkezik...

Pénz.
Készpénzületönt
katonaszolgálatok, városi...

Gyorsan
előkelőnek nékélküli készpénzületönt...

Péncikkésont
leggyorsabban utólagos díjazással...

Ragyvendég
Budapest legnépszerűbb színházánál...

Gyári
helyiségben, szép korems lakással...

Kölcsönök
díszítelőknak, katonaszolgálatok...

Péncikkésont
minden irányban utólagos díjazással...

Kécsma Budán
II. körletben, havonta fogyaszték...

Vendéglő
gyárak és malomok között, évi...

Tözsdehelyiség.
főváros legforgalmasabb, előkelő...

Kávécsarnok
billiárd, mely fedeti a házbort...

Püszkerkereskedés
és vásártalár, Budapestnél egy...

Vendéglő
kímálható évi fogyaszték 200...

Kávéház
berendező, kldök nappali és...

Kifőztes
hol naponta 200 ember étkezik...

Pénz.
Készpénzületönt
katonaszolgálatok, városi...

Gyorsan
előkelőnek nékélküli készpénzületönt...

Péncikkésont
leggyorsabban utólagos díjazással...

Különféle.
Egyes ablak
szövet függönyök, minden elfogadható...

Egyes ágy és
asztaltartók, áron alul, Szönyegutó...

Fürdőkádat
új és használt eladók. Kécsma...

Flanelltakarók
szőrke ágy, sznes csikkok, 95...

Partiban
veit főnem férfiúknak kaphatók...

Egyes ágy és
asztaltartók, áron alul, Szönyegutó...

Flanelltakarók
szőrke ágy, sznes csikkok, 95...

Kökuszató
alkalmi vétel, 90 centés szőnes...

Édes a kényelem
kellő nyuszok, lábartó párnákkal...

Kökuszató
alkalmi vétel, 90 centés szőnes...

Kefelátbortó
kökusuzató, 95 kr. szönyegutó...

Gräfenbergi
fürdő pótlók, fehér, 180/225 nagyságban...

Szőrmatrac
1. kldök nagyly, kldök szőnes...

Gräfenbergi
fürdő pótlók, fehér, 180/225 nagyságban...

Futószőnyeg
erős műdörben, 60 szőnes, 18 kr.

Szobaszőnyeg
3 mtr. hosszú, 2 szőnes, erős minőség...

Méz.
elsőrendű csemegé, 5 kldök...

Partiban vett
damaszt-ábrók, szervettek...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Legelőssőbb szálloda
a fővárosban az Aranykőszálloda...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Külföldi
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Gräfenbergi
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Szönyegutó
fürdő pótlók, 4/80 35 kr. Szönyegutó...

Minden sző egyzeri beiktatás... 4 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-12. Levélből tudakozására ingyen adunk felvilágosítást...

Üzletek. Hentesüzlet. Főváros legforgalmasabb munkenyegében...

Birtok. Csere. Essládi viszonok miatt, Pest-megyeyi 500 holdas telehrerost...

Lakás-bérllet. Elegánsan burrozott szoba... Szegénysorsu árvalányi...

Különfélék. Szegénysorsu árvalányi... Spárga futó... Fényképező... Gramofon... Mme Alice... Papián... Áki... Gyermekköcski... Papián...

Selymfényű klot vagy atlasz kaszmir paplan... Kerékpár országúti versenyző... Selymfényű klot... Zongora... Készthelyen... Gyermekágy háló... Sejnyen atlasz... Főzőedény... Boroshordók... Szőrmatrac... Szalmazövegek... Függyantartó karnis... Két darab... Függyantartó karnis... Szik vizpép... Vendégül... Szalma kazalozó... Zongora... Amerikai... Tolipárna... Lipótvárosi... M. B. M. V... Gyermekköcski... Papián...

Sima posztó-draperiak bélele és rojtbal... Hordókat borost és pálinkát veszek... Gőzeplőkészletek használt... Édes a Kényeiem... Összeesukható ágy... Összeesukható ágy... Magyar királyi államasutak... Pályázati hirdetmény... Gőzeplőkészletek... Acsósdrony... Tollipárna... Csúzban szenvedők... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Érettiségire... polgári iskolai magánvizsgákra...

Világhírű, szenzor ki-tüntetett... OLMŰZTI KVARGLIKAT... Richard Lüders... Görtitz, Berlin N. W. 7... Gőzeplőkészletek... Acsósdrony... Tollipárna... Csúzban szenvedők... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Érettiségire... polgári iskolai magánvizsgákra...

Bergmann-féle amerikai Schampoing-Bay-rum (Védőjegy: 2 bányász) v. Bergmann & Co. Drosda és Tetschen a E csodáltozatosan illatos és hajerősítő... Érettiségire, polgári iskolai magánvizsgákra előkészítendő rövid idő alatt...

Felöltő... Ferencc József-kabát... Madrág... Mellény... Rothberger Jakab, Kristóf-fer 2. szám... Butorok... Egreunten és Fuchs... Richard Lüders... Görtitz, Berlin N. W. 7... Gőzeplőkészletek... Acsósdrony... Tollipárna... Csúzban szenvedők... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Érettiségire... polgári iskolai magánvizsgákra...

Butorok... Egreunten és Fuchs... Richard Lüders... Görtitz, Berlin N. W. 7... Gőzeplőkészletek... Acsósdrony... Tollipárna... Csúzban szenvedők... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Érettiségire... polgári iskolai magánvizsgákra...

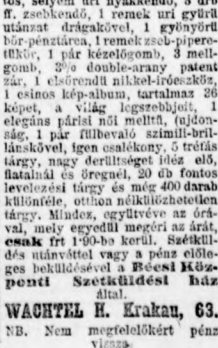
Butorok... Egreunten és Fuchs... Richard Lüders... Görtitz, Berlin N. W. 7... Gőzeplőkészletek... Acsósdrony... Tollipárna... Csúzban szenvedők... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Érettiségire... polgári iskolai magánvizsgákra...

Kerékpár-sportvilág... Most küldi szét ország-szerie Beifeld Gábor és társa... Harisnyák... Az életben soha többé... 500 darab frt 1.95-ért... WAHTEIL H. Krakau, 63... NB. Nem megfelelőért pénz vissza...

BUTOR... fellőné ócsa és jó kivitelben... GONDA S. butoralkárhán, István-tér 7. Ujl Szeniácós. Ujl Verseny nélkül. Csodaszép, eddig el nom dré hangterjedelmű a KOUC-féle... A hang, a tenyér előállítás... A Sauerheimer cégéfi Dreža-A. 14. Alapítva 1878-ben Brémában.

Régi ezüst tárgyakat... Kiszeretű... Bergmann-féle Lilientoj-szapannal... GOSTOLA növérek... XI. Sorokstráta-utca 16. sz... Az életben soha többé... 500 darab frt 1.95-ért... WAHTEIL H. Krakau, 63... NB. Nem megfelelőért pénz vissza...

Butorok... Egreunten és Fuchs... Richard Lüders... Görtitz, Berlin N. W. 7... Gőzeplőkészletek... Acsósdrony... Tollipárna... Csúzban szenvedők... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Bergmann-féle... Schampoing-Bay-rum... Érettiségire... polgári iskolai magánvizsgákra...

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(16)

És amikor teljesítette aztán a kérését és pompás órát vett neki aranylánccal, akkor ott ült nála egész este, a nélkül, hogy vele csak legkevesebb is tördött volna, csak az órájával játszott és örömeiben hol sirt, hol nevetett... Az első időkben egyáltalában nem lehetett rávenni, hogy bármit is elfogadjon tőle, napokig vitáztak ezen s a leány csak akkor nyugodott bele, hogy György valami pótlékkal támogassa, amikor a leghatározottabban azt mondta neki, hogy különben nem találkoznak többé. Kifizette a lakását és mindazt, amire szüksége volt, a nélkül, hogy elkényeztette volna. A maga kedvéért törekedett arra, hogy a leánynak semmiben se legyen hiánya, s a nélkül, hogy barátjára tudott volna róla, a nevére takarékpénztári könyvet íratott, amelybe minden héten rendszeresen néhány száz márkát fizetett be.

— Akkor legalább nem kell magát az első jött-mentek a karjaiba vetnie, ha egyszer majd elszakadunk egymástól — mondotta magában.

Aznap is a bankban volt s visszatérőben csinos kis melltűt vett a számára, épp az eszébe is jutott ez hirtelen.

— Teringettét, Olga, hiszen egészen elfelejtettem, egy csekélységet hoztam a számadra.

Felkelt és előhozta a tokot és örült a leány boldog arcának, amelyvel az ékszer nézegette.

— György, igazán rosszul teszed, hogy ennyi ajándékot adsz nekem — korholta a leány a barátját.

— No, csak hagyd el — kérte György — nem adok több ajándékot, mint amennyiről felelhetek, s mint minden ajándék, ez is ki van fizetve.

Meleg szavakkal újra megköszönte neki a leány, aztán így szólt:

— Tudod-e, hogy igazán irigylésre méltó vagyok, hogy megismerkedtem veled? Érts meg jól — igazította magát helyre. — Jól tudod, hogy semmit sem akarok tőled és semmit tőled nem kérek. Egyszer megtettem, az órával. De azután rettenetesen szegyeltem magamat; mert ha csak sejtettem volna, hogy olyan szörnyen sok pénzt adsz ki majd értem, sohasem szóltam volna, mert nem akarom, hogy csak egy pillanatra is azt hidd, hogy azért voltam jó hozzád és azért szerettelek, mert gazdag vagy.

— De Olga, hiszen ezt jól tudom, ezt nem kell neked mondanod. Hanem hát mond csak meg, miért is vagy te irigyléreméltó, amiért megismerkedtél velem?

— Mert olyan tisztességes ember vagy, mert — no, de hogyan is mondjam. Mert nézd, az én barátóimnak a színháznál mindnek megvan a maga barátja és hódolója. De kicsoda emberek azok! Világfiak a szó legrosszabb értelmében, fék nélkül dözsölnek, adósságot adósságra halmoznak s ha valami ajándékot adnak, az sohasem megfizetve, minden, amit adnak, hiteltelen van vásárolva és ez elrontja az örömet annak, aki kapja. Nálad minden olyan tisztességes, olyan előkelő, olyan igazi. Az életmódod egészen olyan, mint a jellemed, az ember tudja, hogy megbízhatik benned, hogy keresztül-kasul komoly, megbízható ember vagy. György megint zavarba jött.

— Olga, Olga, olyan régi ismeretséged után még mindig szerelmi vallomások!

— Ma helyenvalók — felelte a leány s egy kicsit zavartan tette hozzá. — Ma mult negyedestendeje, hogy először voltam nálad.

— Sajnálod?

A leány megcsókolta György kezét.

— Te... te... hiszen én téged olyan borzasztóan szeretlek! Hogyan sajnálnám hát? — És elkomolyodva folytatta: —

Hiszen tudod, egyszer elmondtam már neked, akkor, amikor az a gazember hadnagy vacsorára hívott meg, leitatott és aztán elcsábitott, amikor aztán egyedül a bérköcsiben a lakásom előtt voltam, annélkül, hogy tudtam volna, hogyan kerültem oda, s annélkül, hogy csak sejtettem is volna, hogy mi történt velem, akkor megesküdtem, hogy azontul derék leány leszek, soha férfiemberrel össze nem kerülök. Egy álló eszten-deig eltem tisztességesen az én hetvenöt márká gázsimból; hanem aztán? Akkor aztán jött valaki, akit nagyon szerettem és aki kedves és jó volt hozzám. És a színháznál olyan nehéz tisztességesnek maradni, hiszen mi kicsinyek irigykedünk a nagyokra, akik selyemben, bársonyban járnak és akik nagyon gyakran nem tudnak többet, mint mi, s az ő nagy állásukhoz csak azért jutnak, mert gazdag barátjuk van, aki a toaletjeiket megfizeti és az igazgatónál s a rendezőnél kijárja, hogy a barátójuk előrekerüljön, nagy szerepet kapjon. Na, hát így van ez s az ember végre is élvezni akarja az életet, mások is teszik, nemcsak a színháznál. Mi igazán nem vagyunk még a legrosszabbak, a többiek, akik titokban csinálják s aztán tisztességes leányoknak adják ki magukat, azok az igaziak. Pfuj!

— Na, Olga, igyál hát, miért rontod a kedvedet, légy megint vigy.

Egy kis tusakodás után a leányban felülkerekedett a jókedv.

— Igazad van, a dolgom már úgy sem változtathatók, az maradok, amivé tettem, de a hadnagy azért mégis gazember: amint már egyszer elmondtam neked, később agyonlőtte magát, hát ez is volt a legokosabb, amit tehetett.

— Ne légy olyan rideg, Olga — mondta György.

— Ne védelmezd — tört ki haragosan a leány. — Ismerem ugyan a nézetedet, hogy ha egy fiatal leány elfogadja egy hadnagyak a meghívását vacsorára, akkor tudnia kell, hogy mi vár rá. De én akkor még fiatal és tapasztalatlan voltam, ma is megmutathatom még neked azt a levelet, amit nekem írt: „Besületszavamat adom önnek mint tiszt és uriember, hogy nem merészelek önhöz nyulni, hogy ön irányában semmit sem engedek meg magannak, amit meg nem enged. Csak a szemét akarom csókolni, amelyvel elbűvölt.” És a helyett, hogy megtartotta volna a szavát, leitatott és akaratlan eszköztévé tett. Na, annyit mondhatok, hogy nagyon csinos ismeretségek akadnak a tiszték között.

— De Olga, nem ismerem ma rád, mi bajod van, miért szidod úgy ma a hadnagyokat? Hisz én is az vagyok.

— Ah, te — mondta a leány gyöngéden. — Te tulajdonképpen nem is vagy az, sokkal tisztességebb vagy, hanem a többiek dölyfös kicicomázott majmok és amellett még hazugok és csalók.

— Olga, de most már igazán komolyan kikérem magannak az eféle beszédek, mi jut az eszedbe!

A leány megijedt György haragos pillantásától és lángoló szemétől.

— Ne haragudj rám, azt is megmondom, miért beszélek ma olyan rosszakat a tisztokról. Ugy-e ismered Lillyt?

György egy pillanatig gondolkozott.

— Lilly? Ah, igen színházatok szubrettje, persze, hogy ismerem, hiszen egyszer vacsoráztunk is hármasban. Hogy van?

— Hogy hogyan van? Beteg.

Olyan keserűség szólt ki a szavaiból, hogy György ámulva nézett rá.

— Olyan különösen mondod ezt, hát mi baja van?

Olga kissé zavarba jött.

— No, de hiszen neked megmondhatom — mondta végül. — Ismered Gastrow bárót a huszároknál, igen? Na, hát az egy negyedévig Lilly után járt, virágokat szórt neki, ajándékokat küldött és leveleket írt neki és mindent megtett, amit csak mehetett, hogy meghódítsa. Jól tudod, milyen Lilly, szívesen éli a világát, de a huszárt nem rajongott, figyelmeztették is és azt is elmondták, hogy a hadnagy romlottvért.

— Ugyan!

— Na és ezt Lilly elmondta a huszárnak és megmondta neki, hogy ezért nem hallgathatja meg. De a nemes báró a becsületszavát adta neki, hogy ez egészen aljas rágalom. Na, és arra Lilly hitt neki és most? Most pedig beteg és a legnagyobb gázság az, hogy a huszár egyszerűen gyalázatosan hazudott, csak hogy Lilly az övé legyen.

— Csakugyan igaz ez?

— Bizony igaz. Gastrow, amikor Lilly pörrel fenyegetődött, nyíltan bevallotta neki és ötezer márkát adott neki, hogy menjen Aachenbe, gyógytassa magát, és még ötezer márkát kínált neki a jövő évre, ha még akkor sem lesz szerződése. Mert egyelőre persze nem játszhatik; Lilly eleinte nem is tudta, hányadán van, hogy beteg is lehet, miután a huszár a becsületszavát adta neki. No és most úgy áll a dolog, hogy a többiek a színháznál nem is akarnak vele együtt fellépni.

György némán hallgatta végig mindezt, szörnyen fel volt háborodva bajtársának a viselkedése miatt, akit még csak kevéssel azelőtt is ott volt vele a nagykövetség estélyén és ott Reisinger kisasszonynak olyan dühösen csapta a szelet, hogy az az erzed-beli bajtársa fogadást ajánlott neki. György egy szót sem tudott szólni a huszárhadnagynak viselkedéséről a színésznővel szemben, de még inkább felháborította, hogy ilyen körülmények között még arra is vetemedett, hogy egy fiatal leánynak a kezét megkérje. Hát csakugyan komolyan gondolt arra, hogy megházasodjék? Elég lelkiismeretlen volt arra, hogy megházasodjék, csakis azért, hogy adósságaitól megszabaduljon? Nem gondolt arra, micsoda borzasztó szerencsétlenséget hozhat a feleségére és esetleg születendő gyermekeire?

— Nos, mit szólsz hozzá György? Még most is védelmezd talán a tiszteket?

— Gyermekek, te ugy-e mindig igazságos voltál! — intette György a leányt — abból, amit az egyik csinál, nem következtethetsz általánosságban a többiekre. Minden osztályban vannak egyesek, akik nem úgy viselkednek, amint kellene.

— Bizonyára — hagyta helyben a leány — de tudok én még egész sereg dolgot rólok, a színháznál elég tanu is akad rá, aki személyes tapasztalatból beszélhet szomorú történeteket a tiszt urak romlott véréről. O, Gastrow nem az egyetlen!...

György mindkét tenyerébe rejtette a kezét.

— Hogy az emberek nem szegyenlik az ilyen becsületlenséget, — nyögte. — Ilyen...

Hiába kereste a szót, amelyvel azt az embert megbélyegezze, s akkor egyszerre érezte, hogyan simul hozzá Olga.

— Ne haragudj rám — kérte a leány. — Nem kellett volna mindezt elmondanom neked, hiszen eddig mindig elhallgattam ciődött a dologról, hanem ma, amikor annyi mindentől beszélünk, kiszaladt a számon, ne haragudj rám.

György gyöngéden homlokra csókolta a leányt.

— Hogy haragudhatnám rád. — De aztán felpattant. — Jöjj, tessék és felejtsek el ezt a sok piszkos históriát, az embereket úgy sem változtathatjuk meg és nem azért jöttünk végre is, hogy más embereknek az aljasságaival a jókedvünket elrontsuk.

És most is sikerült a leánynak, hogy eisimítsa György homlokáról a redőket, és beszélgetve ültek ott, amíg a fekete kávét és szivart be nem hozták.

— Itt maradunk, vagy bemegyünk a másik szobába? — kérdezte György.

— Menjünk át — kérte a leány.

Nagyon szerette a nagy, igen szép uriszobát a pompás szőnyegekkel, a nehéz függönyökkel és különösen a csudaszép képeket. Legjobban szerette azonban a nagy, kényelmes bőrkarosszékeket a kandalló mellett és valahányszor meglátogatta Györgyöt, erősen elhatározta, hogy megkéri, hogy vacsora után egyik ilyen székbe ül-hessen.

(Folytatása következik.)

SHINHÁZAK.

Csütörtök, 1904. június 2-án.

NEMZETI SHINHÁZ.

Napkeleti királykisasszony

Városi színmű 4 felvonásban.

Személyek:
 Mollissza Márka E.
 Borzmad Beragi
 Joffroy Rudolf Oszkár
 Trofimus Mihályfi
 Zöld vértesszlovák Bakó
 Berrismondó Paulay E.
 Hajos gasda Molnár L.

Kezdetre 7 1/2 órákor.
 Heti műsor:
 Péntek: Csele-patá és Utazás az Évezredig felé.
 Szombat: Bizánc.
 Vasárnap: Napkeleti királykisasszony.

VIGSZINHÁZ.

A berlini Neues és Kleines Theater vendégjátéka

Serenissimus.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
 Péntek: Éjjeli menedékhely.
 Szombat: A föld szemléje.
 Vasárnap: Serenissimus.

NÉPSZINHÁZ.

Lumpácius vagabundus, és a három jó madár.

Bőhöz 3 felvonásban dalokkal.

Személyek:
 Epheharus Deili
 Egy öreg tündér Némedi
 Fortuna Balás
 Lumpácius Pármán
 Bővész mester Marosi
 Gyalu Szabó
 Juliska Kápolnai
 Knyves Szirmai
 Cézna Solymsi
 Láborji Kovács M.

Kezdetre 7 1/2 órákor.
 Heti műsor:
 Péntek: A konzul felesége.
 Szombat: Katinka grófnő.
 Vasárnap: Bob herceg.

~ SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN ~ SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdetre d. u. 5 órákor. ~ Vége este 10 órákor.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 3 óráig reggel 4 óráig.
 Ma csütörtökön, június 2-án.
Nagy ünnepi- és gyermek-ünnepély.
 Fényes kiváltság! Katonazenekar és különböző zenekarok.
A varieté színpadon két előadás:
 délután 6 és este 10 órákor.
A francia színházban négy előadás:
 este 8, 9 1/2, 12 1/2 és 1 órákor.
Folies Comique két előadás:
 este 8 és 11 órákor.
 Szarino, a tükörkirály, délután 5 és éjjel 12 órákor. A lovardában: Carroussel, Monte Carlo; reggelig nyitva. Délután nagy néppünnepély. Nyári koreográfia.
 Éjjel 12 órákor bál a szabadban. Tárogató-hangverseny a mecses tornyán.
Mesésen összeállított tűzijáték!
 Belpéldij 60 fillér, gyermekeknek 30 fillér. Kedvezményes jegyek a városi tiszteknek.

KIRÁLY SHINHÁZ.

Küry Klára vendégfellépésével.

Én, Te, Ő!

Operett 3 felvonásban
 Személyek:
 Vergy gróf Németh
 Gabriella KURY
 Concy Papp
 Milopertuis Kürmندی
 Yolande Bánó
 Maxime gróf Szomorfi
 Aloisfirbas Vácsy
 Csóó Ferenczy
 Macach Gyöngyi
 Mitty Pedák
 Ysabeau Baracsy

Kezdetre 8 órákor.
 Heti műsor:
 Egész héten: Én, te, ő!

URÁNIA SHINHÁZ.

Spanyolország.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
 Csütörtök: Spanyolország.
 Péntek: Spanyolország.
 Szombat: Az orosz Riviéra és a Kaukázus.

VÁROSL. NYÁRI SHINHÁZ.

D. u. 4 órákor mérs. helyárakkal.

Ármány és szerelem.

Dráma 4 felvonásban.

A japán generális.

Bőhöz 3 felvonásban.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SHINHÁZ.

D. u. 3 órákor mérs. helyárakkal

A koldusdiák.

Operette 3 felvonásban.

A kaméliás férfi.

Fővárosi életkép énekkel 3 felv.

Kezdetre 7 1/2 órákor

Celtár előtt!

Egyes függönyök. Egyes asztalterítők. Egyes ágýterítők. ~ Egyes ágýelők. ~ Egyes flaneltakarók. ~ Kirakatban fakult különböző szőnyegek, plüssasztalterítők, paplanok ugyszintén szőnyegmaradékok, hibás valódi perzsa szőnyegek minden elfogadható árért adatnak el!

Szőnyegotthon
 VII., Kerepesi-ut 10.
 Telefon 14-18. Telefon 14-18

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség, t. barátaink és jóakaróink szives tudomására adni, hogy az általunk éveken át birt

'Elite'-kávéházat
 Kerepesi-ut 20

Knappe János urnak átadtuk, aki azt a mai napon tulajdonába is vette. Amidőn ez alkalomból a n. é. közönség, t. barátaink és jóakaróink irántunk tanúsított bizalmát és jóindulatát halásan megköszönni szerencsénk van, tisztelettel kerjük mindama jóindulatot és bizalmat, amelyeknek szerencsés részesei voltunk, uodunkra is átirabizni sziveskedjenek, és vagynk Budapest, 1904. június hó 1-én. teljes tisztelettel

Laukó és Hevesi, kávéosok.

Hivatkozással fenti hirdetésre tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Laukó és Hevesi urnak által birt

'Elite'-kávéházat
 Kerepesi-ut 20

nevezett uraktól megvettem és a mai napon annak tulajdonába is léptem. Előidm iránt tanúsított jóakarata támogatás reményében, biztonosan az igen tisztelt közönséget, hogy minden igyekezetemmel oda fogok törekedni, hogy elsőrendű italoikkal és pontos kiszolgálással vendégeim teljes megelégedését kiérdemeljem magamnak és amidőn számos látogatásért eszedek, maradtam magamat a t. közönség jóindulata támogatására ajánva Budapest, 1904. június hó 1-én. teljes tisztelettel

SZABADALMAKAT,
 védjegyeket és mintaoltalmat megszerző a
 SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT
 PASZTOR (bej. cég)
 BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 17.
 Fővilágosítás díjtalan. Telefon 24-20.

Fogorvosi intézet
 Budapest, VII., Erzsébet-körut 2.
 ~ „EMKE”-kávéház épületében.
 Rendelés d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig. Vasár- és ünnepnapokon is. Arany-, ezüst-, porcellán-tömészek (piombok) arany kivitelben. Különlegességek, u. m.: Arany hidalás, arany koronák, csapfogak (stifffogak), szápadtás nélkül kausuk kivitelben úgy egyes fogak mint egész fogorok. ~ FOGHUZÁS ERZÉSTELENITVE!
 Dr. Bonyhád M. fogorvos. Agulár Antal fogtechnikus.

GRAMMOPHONOK,
 PHONOGRAPHOK
 Elsőrendű gyártmányok részletfizetésre is. ~ Árjegyzéket tessék kérnél. ~
AUFRECHT és GOLDSCHMIED
 HANGSZEROSZTÁLY
 BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 37.
 ~ Alkalmas képviselőket felvételnek. ~

 85 kr.-tól

feljebb PANAMA-kalap, könnyű, elegáns szalma-kalap 45 kr.-tól 175 kr.-ig kapható

KERTÉSZ PÁL

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 44. szárn (a Népszínházzal szemben).

Fin-ulster 18 koronr
 Matróz-öltöny 12
 Regatta-kabát 11
 Ereoseti angol matróz-öltönyök

Hyam és társától, London.

Minden tiszta gyapju, Rothberger Jakab es. és kir. udv. szállító Budapest, Váci-utca 6. szám.

SIÓFOK

Budapesttől 2 1/4 órányira, a déli vasút mentén. Vas-uti és hajóállomás, posta, távirtda és telefon.

Budapesttől 2 1/4 órányira, a déli vasút mentén. Vas-uti és hajóállomás, posta, távirtda és telefon.

Megnyitás június hó 11-én.

Olasz manettéri jegyek május és azseptember hónapokban. A Budapestről (déli vasút) d. u. 5 ó. 35 p.-kor Siófokról reggel 6 ó. 45 p.-kor induló gyorsvonatok személyvonali díjzabással közlekednek. Július és augusztus hónapokban vasár- és ünnepnapokon külön vonatok rendkívül mérsékelt menetijegyekkel. ~ Magasan feltöltött, egészenes terítés, mint minden süppedéstől. Kifőtő fürdő, hárszanyfürdő, szaunával és pompás, idegedős hullámvérssel. Modern kényelmű 3 szálló vízvezeték és villamvilágítással.

A vendéglő és kávéház házi kezelésben.

Ála carte és napi 7-8 koronás penziószereű átkérés. Gyönyörű park, parti obskány és 20 házi fenyves. Eki-idegny június hó, a szabadraknál 50% engedményvel. Fővilágosítással és prospektusokkal készséggel szolgál a fővárosi kávéház Siófokon és május hó végéig Budapestben, V., Arpad-utca 11.

De Lain méterje 36 kr.

legújabb mintákban

Rosenberg és Quitt

női divat- és vászonáru-raktára

Budapest, VI., Király-utca 32.

Harisnyavilág
 LUKÁCS M.
 IV., KIGYÓ-UTCA 5. SZ.
 Legelősbő beszerezés forrás női-, férfi- és gyermekharisnyákban. ~ Karlsbadi borkesztyűk 85, glaré főkésztyűk 1 írt. Selyem-, cérna- és főkésztyűk, különböző anyagokban óriási raktár. Határozott olcsó árak!

Elismert kitűnő **fényképezési készülék.**
 Lechner-féle új szobkamérk. reflexkamérk KODAK-felék, 6 k. 50 tütről kezdve jobbfejta szemlencsével is. Vettőgépek isko-zi és házi használatra. Szárítómezek, másológépek és mindenféle vegyszerek mindig készletben.
 ~ Ha valakit egy készüléket akar kiválasztani forduljon bizalommal cégünkhez

K. LECHNER (Wihh. Müller)
 essze, és kir. udvari fényképezési cikkek gyára. Fotográfiai készülékek gyára. ~ Maszólintézet amatőrök részére Bécs, Graben 31.

Egyedüli FERLACHI gyártmány
 mely a bel- és külföldi gyártmányok között versenyen a legelső díjat nyerte el.
 Aranyérem Páris 1900 44 remeke-16s.

OGRIS MÁRCUS
 fegyvergyár és (p-ácios) puskaműves
FERLACH (KANTHIA) szállít elsőrangú bármilyen rendszerű vadász- és csülvégi fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8 kilogramm.
 Újdonság: Browning-féle szerkesztésű fegyver 225 kor. gyári ártan. Levételre magyar írtjegyzék kivanatra ingyen!

Emmerich
 kávé-pörkölők
 Magyarországon és a legismertebbek és leginkább használtak, mert munkaképességükkel a legjobbaknak bizonyultak. **Iszákhatók**
 3, 5, 8-100 kgr. Uratlan nagyagaban. Kézi és gépiüzemre. Legújabb szerkezetek: Szabad, gyorspörkölők kávéval, paramentesen pörkölnék és paramentesen hátenek. ~ Előnyös szab. gyorspörkölők kézi üzemre. ~ Munkagőző kávé-, fűszer-, gyögyfű-stb. árlok.

Emmericher Maschinenfabrik & Eisengieserei
 EMMERICH, am RHEIN.
 Képviselő:
 Fischer D. S. Budapest, Vigszinház-utca.

Alapított 1850. Alapított 1850.
 Cs. és kir. udvari szállító.
SEMLERJ Budapest, V., Bécel-u. és Erzsébet-Deák Ferencz-u. sarak.
 Kérlelt a n. é. vásárló közönséget, hogy a lavaszi valódi angol kelme-nyílású már megérkeztek, melyek leg-igényelték elikre a
„RIVIERA”
 mely urf előny és néi kezeltésműre elsősorban alkalmas. Angol kelménye és utazó pládek nagy választékban. Minak kiválasztása közzéggel küldönek. Legújabb angol, mellőmnyílásoknak megérkeztek

KI AKAR

zép formájú és tartós cipőt, bámulatos olcsó árban venni. Az csak forduljon bizalommal hozzám. Minden cipőből Agt-kenőccel és 1 évi jótállást adok.

Férfi-cipő: Borjúbőr sima vagy beütés 3.-
Víz, borjú fűzős, alogás 5.20

- Lak, sovó box fűzős 4.-
- Sárga, fűzős vagy engos 4.-
- Finóer cipő szegés, cuggal 1.30
- Női-cipő: Zörgő engos vagy fűzős 2.- gombos 3.30
- Sovó lak, box fűzős 3.50
- Lak, szürke apszli 1.80
- Sárga, szürke vagy drap fűzős 3.20

Gyermekcipő nagy választékban. Kérje nagy árjegyzékemet ingyen és bérmentve, amely több 100 ábrát tartalmaz. Nem telesh árú kiscserélek vagy a pénzt visszaadom.

AGULÁR DÁVID BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 6/a

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki eziránt ír, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvvel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezreket mentett meg, kik fiatal-kori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célból elhatározta az intézet, mindenkinnek egy csomag gyógyszert, felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, aki fiatal-kori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szücsögelnek és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregok és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonukat nem hagyhatják el. A próbaküldemény behoznyija, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megmenekülni. Azintézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki díszkreció mallett egy gyógyszerküldemény küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki sem gyanítja. A levelek következőleg címszökö: State Medical Institute, 9 Electrom-Bilding, FortWayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesítendő.u

Nagyságos asszony!

Pénzt takarítani a legfőbb vágya minden embernek s éppen ezért fontos tényező a hölgyek bevásárlásánál az a kérdés, hogy hol tudnak mindent, a mire szücsöyük van, legolcsóbban beszerezni.

Könyven elérhető a törekvés, ha most kihasználja az alkalmat és női ruhakelmék (grenadin etamin), ruhavásznak, különféle mosóanyagok, vászon-, sifon-, asztalmemű- és kész feherneműeket tartalmazó óriási raktárunkat

mélyen leszállított árak mellett megtekinti.

Midőn még megemlítjük, hogy nagy mennyiségben ruhakelme- és mosómaradékokat félárban juttatunk t. vevőinknek

Maradtunk kiváló tisztelettel

SZINETÁR ÉS VELENCZEI

IV., KORONAHERCZEG-UTCA II. (a főpostával szemben).

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hűgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hűgyszófolyasít, sebeket, syphilist és önfertözésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény FÉRFIUI GYENGESEGNEL (IMPOTENTIA) még öregebb egyéneknek is.

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerek. — Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. szám.

Félemelet: bejárat a léposónél. — Külön váróterem.

GUMMI óvszerek

legmegbízhatóbb francia gyártmányok.

- GUMMI hólyag** legf. minőség, 12 drb. kisebb 1 frt 1 frt 50 és 2 frt
- GUMMI hólyag** legf. minőség, 12 drb. nagyobb 1 frt 20, 2 frt 2 frt 50, 3 frt és 5 frt
- GUMMI hólyag** (Kevérs), kiváló finom leggyöknyobb és legbiztosabb 12 drb 5 frt

- Capot american (rövid) 12 drb. legfinomabb 2.50
- Hálhólyag 12 drb. legfinomabb 2.-, 3.- és 5 frt
- Mintagyűjtőmenny 25 drb. a legjobb minős. Összeállítva 4 frt
- Suspensor (heretartó) drbja 25, 50 kr. és 1 frt
- Sérkötő, legjobb rugóval drbja 2, 3 és 5 frt
- Bianco-ív (háji haj ellen) drbja 2.50 és 3.50
- Irrigátor tejsen felszerelve drbja 1.30 és 2 frt
- Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Székeltetés titoktartás mellett bérmentve.

TROPP MÖR, Bpest, VII.9. Kerepesi-ut 84.
Huszár-utca sarkán. Központi pályáurvar közelében.

BÁRTFA-gyógyfürdő

Sárosme gyében.

Posta-, távirtda- és vasuti állomás.

Kittinó és elismert szénasavas-vasas (acéd)-fürdők, fenyőlevél, vásártelki vasálfürdők, telített szénasavas fürdők, nagyazabáru, kittinó, modern vízgyógyintézet, massage, víz- és villamos-gyógyimód, savó-, tej- és Kefer-intézet, enyhe, balzsamos, por- és szelmeates, ozonidus levegő, 6000 holdas gyönyörű fenyveserdő, 45 km. rendezett erdei sétánytal. Az Orvos-forrás vegyi összetételénél fogva egyenértékű a glielchenbergi, seltzeri forrásokkal, az Erzsébet királyné-forrás, a spai, schwalbach, franzensbad forrásokkal veszőkedő hatalmas vasas-forrás, a töltő- és főforrás említtet 3 forrás közt szerencsés ámeneteket képeznek.

Gyógyjavulatok. A női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhíány minden alakjainál, gége, légső, tüdő, gyomor, bél idült hurutjainál, hólyaghurutnál, súlyos betegségek után, váltózási szenvedél, idegbajoknál, görvölty- és angokörnálnál, végül utókura gyánadt a karisbadi, marienbadi, halli, lipki fürdők használatá után. Palotaszert szállodákban és számos magánvillában 1500-nál több külön lakszoba, konyhával és olcsón áll rendelkezésre. Villamos világítás. Több elrendőző nagyvendéglő, table d'hôte mérsékelt árban. Elsőrangú szállodánkban az elő- és utóidényben páralian penés-remder napi 8 koronáért, fürdővel és orvosi rendeléssel. Több kávéház és cukrászda, napszerű gyogy-, olvasó-, társalgó-, zongora- és táncsterem. Fedett sétány. Állandó zenekar. Tízti fürdőorvos: dr. Heintz Henrik közegészségügyi tanácsos, a Ferenc József-rend lovagja. Anonkivül még a következő 6 rendeltő orvos: dr. Cséri János, dr. Blumenfeld Armin, dr. Kanák L., dr. Estérenyi Tivadar, dr. Grossmann Dező, dr. Györi Iloná. Előidény május 15-től június 20-ig, főidény június 21-től augusztus 20-ig, utóidény augusztus 21-től szeptember végéig. Mindennemű felvilágosítással, prospektussal szolgál

A fürdőigazgatóság.

XXIV-ik magy. kir. jótékonycélu államsorsjáték.

7691 nyeremény. 365.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 kor. — Huzás 1904. év június hó 30-án.

Egy sorsjegy ára 4 korona. Sorsjegyek kaphatók: a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten, (vámपालota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasuti állomásokon, dohánytűzőszékben és váltóüzletekben.

M. kir. lottójövedéki Igazgatóság.

Nagy butoreladás

készpénz és hitelre

DÓSA KÁLMÁN BUDAPEST, KEREPESI-UT 28. (félemelet).

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Versenyárgyalási hirdetemény.

A budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam telkén a folyó évben emelendő új épület felépítésével, továbbá két régi épület átalakításával, s egy utcai kerítés kijavitásával kapcsolatos alábbi munkálatok vállalatba bocsátása céljából

folyó évi június hó 16-án d. e. 10 órakor a gazdasági műszaki hivatalban (Budapest, V. ker., Vécsey-utca 3. sz., IV. em.) zárt írásbeli versenyárgyalás tartatik.

A versenyárgyalás a következő munkanemekre fog kiterjedni, u. m.:

1. földmunka, 2. kömives- és elhelyező munkák, 3. vasmunka, 4. ácsmunka, 5. asztalos-, íveges-, lakatos- és mázolómunka, 6. burkolómunka.

Az ajánlatok egy koronás bélyeggel ellátva és az ajánlati összeg 5 (öt) százalékának lefizetéséről szóló állampentári vagy adóhivatali pénztári nyugtával felszerelve andandók be a gazdasági műszaki hivatalhoz.

A tervek és költségvetések, valamint a szerződés feltételei és az építkezésekre vonatkozó feltételek betekinhetők: a gazdasági műszaki hivatalnál (Budapest, V., Vécsey-u. 23. sz.) valamint a m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatóságánál (Budafokon, Kossuth Lajos-utca 48. szám.)

Az ajánlatok egyéb kellekeire nézve az általános feltételek 5. §-ának határozmányai irányadók.

Elkésve beérkezett, vagy utóajánlatok, továbbá táviratok figyelembe nem vétetnek. Fentartom magamnak azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az ajánlati összegre való tekintet nélkül szabadon választhatnak.

Budapest, 1904. május hó 28-án.

M. kir. földmiv. miniszter.

Beclsési áron alul adatnak el még a lent felsorolt cikkek, mivel azok többé raktáron nem lesznek.

Table with 3 columns listing various clothing items (e.g., blouses, dresses, hats) and their prices in Ft. Includes items like 'elegáns Saphir pongyola', 'tolltartó ágybuzat erős', and 'ruhára való fekete camgarn'.

Dus raktár selyem és batiszt-blouseokban. Minden vevő 10 korona rendelésre egy smyrna szőnyeget kap teljesen ingyen.

Herczeg és Horvát Budapest, Kerepesi-út 52. Alapított 1895.

Advertisement for 'FÉRFI és NŐI' (Men and Women) medicine, treating various ailments. Mentions 'Dr. KAJDACS' and 'Budapest, IV., Kigyó-u. 5.'.

Advertisement for 'KÖLTÖZKÖDÉSEKET' (Moving services) by 'Garu és Jellinek szállító'. Includes an image of a moving cart and text about services in Budapest.

J. Krausz & Co. cég mosógép-gyára. Wien, XVIII./I., Währingergürtel 53.

Advertisement for washing machines. Shows images of a 'Gőz-mosógépek' (Steam washing machines) and 'Centrifugák' (Spinners). Text describes features and prices.

Advertisement for 'Vasaló és fényszóró gépek' (Ironing and lighting machines). Shows images of a 'Wring-gépek' (Wringing machines) and 'Képes árjegyzék' (Price list).

INGYEN (Free)

Advertisement for 'Universal sérvtők' (Universal bandages) and 'GUMMI' (Rubber) products. Mentions 'Magyar orvosi műszertár' (Hungarian medical instrument store) at 'Budapest, VII., Kerepesi-ut 32.'.

Large advertisement for 'A nagy elterjedtség' (The great spread) of 'Dresdner Neuesten Nachrichten'. Includes text about circulation (90,000 subscribers) and subscription prices (2.00 Mark per quarter).

PARISI KÜLÖNLEGESSÉGEK (Parisian specialties)

Advertisement for Parisian specialties, featuring 'GUZI-kenőcsöl' (Guzi ointment) and 'Párisi divat elegáns sevré' (Parisian fashion elegant sevré). Includes an image of a shoe.

FERFIK ÉS NŐKNEK (For men and women)

Advertisement for furniture and bedding, featuring 'Sanid labdacso' (Sanid mattress) and 'Legszebb PAP' (Best PAP) beds. Includes images of a bed and a mattress.

AGULÁR IGNÁC (Agulár Ignác)

Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz. a Rókus-kórház templomával szemben.